

ილორი

E-mail: roland.jalagania@mail.ru
E-mail: r.jalagania@mail.ru

№376 (435) 13-20 სექტემბერი 2016 წ. სახალხო მოძრაობა „სამეგრელოს“ ორბანო ფასი 50 თეთრი
სირსხვილი ის კი არ არის, რომ მებრულად ლაპარაკობან, არამედ ისაა, რომ დანარჩენმა ქართველებმა არ ვიხით მებრული ენა – აააკი შენიკა

იზა თამაზაშვილი: უზნეობა დემოკრატიის სახელით, ანუ ლეღვის ფოთლები ქართულ პოლიტიკაში

ვიხით, სააკაშვილმა რამდენი ხალხი
შოკლა!
პოლონელმა ანარქისტებმა
მარშაგაში სააკაშვილის
ვიზიტი გააპროტესტეს

88.2.4

88.2

დავით ქობალია: რას არ გაიბრუნებს ქაშის ყური???

88.11

ჰაელაზ ჭიკაშვილი: სკოლტი და პოლიტიკა – შეუსაბამობები და პრობლემები

88.3

სერგი საჯანია: “მზნებარე” ჭაბუკობიდან “რუსთავი-2“-ის მთავარ დიასახლისობამდე (შეფინიობამდე)

88.6

ნუგზარ კვაშილაძე: უცხო სიტყვათა კოლხური ნარმოავლობა

88.7

ია ნატროშვილი: ხომ არ მეშლება რამე? ოდესაშია ეს ფოტო გადაღებული რამდენიმე დღის წინ...

88.4

სულ პატარა ვიყავი, ვთქვი, ლეკურს მარტო სამეგრელოში ვიხეივებ-მეთქი – უცხოობაში გადახვენილი სიომიკა დაღიანის უცხოვი შემოქმედება – ვინ იყო სიომიკა დაღიანი?!

88.5

ისპანახისგან ბურნუთი არ გამოვარო, ანუ... ვინ არის ალექსი გაბისონია?

88.9

სანდრა “თირგმელოვნა” გზა ცირკის მისაღობებშიდან ზუბდიღამდე...

88.3

უზნეობა დემოკრატიის სახელით, ანუ ლაღვის ფოთლაი ქართულ პოლიტიკაში

იზა თამაზაშვილი

ჩვენი მტერი და მოყვარენი ერთიან საქმენი არიან. ნიკოლა ლემერი

საქართველოში საარჩევნო ციებ-ცხელება მნიშვნელოვან ფაზაშია შესული - პრემიერი ქვეყნის სხვადასხვა კუთხეში წარადგენს თავის კანდიდატებს. ქუთაისში მაჟორიტარების წარდგენისას გ. კვიციანი-კაშიველი აღნიშნა: "ჩვენ შურისძიებასა და ანგარიშსწორებაზე უარს უნდა ვთქვათ და მომავლისაკენ უნდა ვიყურებოდეთ". ეს ნიშნავს, რომ საქართველო კანონსამართლებრივი მომსახურების ზონიდან გასულია და რაც წინა რეჟიმმა ქვეყნისა და ადამიანურობის წინააღმდეგ დანაშაული ჩადგინა, უნდა ვაპატიოთ, ანუ ქვეყანაში შერჩევითი სამართალი მოქმედებს. ეს იდეოლოგია ჯერ კიდევ იმ დროიდან იღვას სათავეს, როცა ექსპრემიერმა ბ. ივანიშვილმა წამებისა და მკვლელობების ინციტატორები - ვ. მერაბიშვილი და ზ. ადეიშვილი კარგ მენეჯერებად მოიხსენია. საინტერესოა, პიტლერი და მისი თანაპარტიკლები დადებითად რომ მოეხსენიებინათ ვინმეს, როგორი რეაქცია ექნებოდა გერმანულ ხალხს? გერმანელები ხომ დღემდე ეძებენ და სჯიან მის მიმდევრებს? ექსპრემიერის იდეოლოგია, ი. დარბაზიშვილისაგან განსხვავებით, გ. კვიციანი-კაშიველმა გაითავისა და აღნიშნა: მე ვაღიარებ მათ მიერ მიღწეულ პროგრესს ქვეყანაში. ამ დროს კი ქვეყნის განვითარების შეფერხება ყველა დამართლებლობით იგრძნობოდა და იგრძნობა დღესაც! პრემიერი აღიარებს, რომ მკვლელობები, მამაკაცების წამება და გაუპატიურება - პროგრესია! ე.ი. თუ ნაცები თავიანთ ბინძურ წარმოსახვას იკმაყოფილებდნენ, ქოცები მათთან „ერთხორც“ და „ერთსულ“ არიან?! მისმა რჩეულმა ვინმე კოლეაშვილმა ხომ სულ ქება-დიდებათ შეამკო „ნაცსეკტა“. ერთი რამ ცხადია: „სულელს სულელი მაქვსარი არ დაელება“ (ნიკოლა ბუალო, მე-17ს.). აღარ არის საინტერესო ვისი შეკვეთილი მუსიკის პანგებზე დაწვინა „ქოცები“, რადგან ამ რიტორიკით ორი კურდღლის დაჭერას აპირებენ - თავიანთ პატრონებთან, ამერიკელებთანაც თავს იწონებენ და „ნაცების“ გულის მოგებასაც ცდილობენ!

გენიალურმა ვაჟა-ფშაველამ ბრძანა: „რაც უნდა ავი მამეკრძონ - ბილწო არ შევეკერი ზავითა“-ო. „ავი“ სამშობლოს „მიმეკრძეს“, თანაც არაერთი და ეს პროცესი 25 წელია გრძელდება. დარწმუნებული ვარ, დიდ ჰუმანისტსა და გენოსის ჩვენს ეპოქაში რომ ეცხოვრა, აუცილებლად და-

წერდა: „რაც უნდა ვერცხლი მამეკრძონ - ბილწო არ შევეკერი ზავითა“-ო, რადგან სწორედ იუდას ვერცხლზე ყიდიან „ნაც-ქოცები“ ჩვენს სამშობლოს. „ნაც-ქოცური“ იდეოლოგია დაუსჯელობის სინდრომის დაკანონებას ნიშნავს, ხოლო ამ იდეოლოგიის წარმმართველებს ქართველი ხალხი გონებაშეზღუდული და ფსიქიურად დაავადებული ჰგონია, როგორც ნაცპრეზიდენტ მარგველაშვილს. გენიალური ა. ანისტაინი კი ვგასწავლის: „მსოფლიო საზოგადოება არა იმით გამოვინდობ, ვინც ბოროტებას სწავლის, არამედ იმით გამოვინდობ, ვინც ამას უყურებს და ხელს არ უშლის“. დიხს, დასავლეთი და ამერიკა, დემოკრატიის სახელით აკანონებენ კრიმინალს და უზნეობას მსოფლიოში. როცა საქართველოს პრემიერი კრიმინალური სექტის დაუსჯელობას პროგრესად მიიჩნევს, ხოლო ექსპრემიერი დ. უსუფაშვილი კრიმინალური ბანდის გადარჩენას - დემოკრატიის გადარჩენად, ეს უზნეობა დემოკრატიის სახელით, ხოლო თავად დემოკრატია - კრიმინალის დამკვიდრება ქვეყანაში. მსგავსი „მარგალიტები“ აღარ უნდა გავივიწყებდეს ექსპრემიერ ბ. ივანიშვილისგანაც, რადგან მას მრჩეულად (თავად აღნიშნა) დ. უსუფაშვილი ჰყავდა, ხოლო შემდეგ - ვინმე ჩუგოშვილი. ბ.მა ბიძინამ ქრისტიანული მცნებაც მოიყვანა მაგალითად: მტერი უნდა შევიწინდოთ. მართლმადიდებლური სწავლება კი მხოლოდ პირადი მტრის პატივს გვირჩევს და არა ქვეყნის მტრის: პირტიკული ბიჭების მკვლელობები საკუთარ პიარზე მქონდათ გათვლილი, რათა ნაბიჭვარი ამერიკელებისთვის თავი მოეწონებინათ, თითქოს კრიმინალი აღკვეთეს! მკვლელობები მხოლოდ ძალის დემონსტრირებისთვის! როგორ შეიძლება საზოგადოებამ დაუშვას, რომ ეს ყოველივე ბოდიშით შემოიფარგლოს?! თუ კანონმდებლობას შეცვლიან და ნაცნაბიჭვრების მკვლელობა კაცის კვლად (არაინ კი კაცები?) არ ნათვლიან, ყველაზე დიდი ჰუმანისტის - ვაჟას იდეოლოგიით ვიხელმძღვანელებთ: „ვისაც ჩვენ არ ვებრძვებით ჩვენ შვიბრძალოთ მისადა, სიკვდილი თვითონ უფალსა, მოუგონია მტრისადა“ - ეს კი მართლაც პროგრესი იქნება, - რადგან საქართველოსა და ქართველ ხალხს უახლოეს წარსულში „ნაცებზე“ დიდი მტერი არ ჰყოლია და სწორედ ჩვენი სირცხვილია, რომ ამ კაცობრივების სექტას არხებობა გაეუხანგრძლივებო. თუ მკვლელობები ამერიკული დემოკრატიაა, მკვლელების დასჯა დემოკრატიულობის ჩარჩოებს სცილდება? დემოკრატიის სახელით განხორციელებულმა უზნეობების კასკადმა წალეკა ქარ-

თული პოლიტიკური სივრცე. ამერიკულმა ინვესტიციამ ქართულ „დემოკრატიაში“ ნაყოფი გამოიღო არა ქართველი ხალხის ინტერესების შესაბამისად, არამედ ამერიკული ოცნება განახორციელა. ამერიკის ელჩიც ამ ინვესტიციის შესახებ ხშირად შეგვახსენებს, რომელიც კონტროლირებადი ხელისუფლებისა და „ასო“-ების დაფინანსებაში აისახება. საყურადღებოა, რომ რუსეთშიც და ისრაელშიც „ასო“-ები კონტროლზე აიყვანა, რადგან მათი დაფინანსებით ერევანს უცხო სახელმწიფოები ქვეყნის საშინაო საქმეებში. „ნაცები“ ტერორისტული აქტების აღკვეთის იმიტაციით აწონებდნენ თავს ამერიკელებს, ქოცები - იდეოლოგიით. - იყურეთ წინ, მომავლისაკენ და წარსული დატოვეთ წარსულში - გემოდღარავნ ამერიკელი დედამირთმეულები და ე.წ. ქვეყნის პრემიერიც სიტყვასიტყვით, ექონსავით იმეორებს! პრემიერს იდეოლოგიით არც ალახანია ჩამორება: წინა ხელისუფლების მიღწეული პროგრესი ვაღიაროთ და მათ მიერ აგებულ მყარ ნიადაგზე სვლა განვაგრძოთ! მისი თანაგუნდელი და პარტიის შავი ლაქა - ვინმე გოგუაძე პიტლერის გენშტაბის რაისფიურების პათოსითა და ექსტიმულაციით აცხადებს: „მე ივანიშვილის პირადი მტერი ვარ!“ ივანიშვილისადმი, როგორც პოლიტიკოსის მიმართ შეიძლება კითხვები გეკონდეს, მაგრამ, როგორც ქველმოქმედი მსგავსი საქართველოს არ ჰყოლია და როცა ნების კიბები ივანიშვილის მისამართით მტრობას აანონსებენ - სასაცილოა! საქართველოს ე.წ. ხელისუფლებას იდეაშიც არა აქვს არც ტერიტორიების დაბრუნება, არც ეკონომიკის განვითარება, არც საქართველოს სამომავლო გეგმის განახლება. ამიტომაც არ უფიქრია სანკტ-პეტერბურის ფორუმში მონაწილეობის მიღება, სადაც რუსეთისა და თურქეთის ლიდერები თავიანთი ქვეყნების ინტერესებზე მსჯელობდნენ. ამერიკის მიერ განხორციელებული გადატრიალების მცდელობა თურქეთში კვლავ მისი მსოფლიო ბატონობის გაგრძელების წინაპირობა იყო, რაშიც რუსეთმა შეუშალა ხელი, თურქი ხალხიც მოწოდების სიმადლეზე აღმონდა და გვერდით დაუდგა ქვეყნის ხელისუფლებას. აშშ ფორსირებულ შეტევაზე გადასვლას ცდილობს ბალტიისპირეთიდან და პოლონეთიდან, რათა რუსეთი ალყაში მოაქციოს, რაც მსოფლიოს მე-3 მსოფლიო ომის საფრთხის წინაშე აყენებს. ამერიკას რუსეთის დაშლისკენ მიმართული თავისი ოცნება მიუღწეველი დარჩა, მაგრამ თავის ავადმყოფურ მიდრეკილებებზე ხელს არ იღებს, რაც მსოფლიოს საფრთხის ქვეშ

აყენებს. რუსეთს შესწევს ძალა თავი დაიხვას და ჩვენ არ უნდა დადგეთ უზნეო პოლიტიკის მხარეს, ბუნებრივია, რომ რუსეთს უნდადგა პროტესტის გრძობა. ამერიკა დარტყმის ქვეშ აყენებს ჩვენს ქვეყანას, როცა უტიფრად აცხადებენ, რომ მთავარი საფრთხე რუსეთია. რუსეთი დღეს საშიშროებას არ წარმოადგენს, ის საერთაშორისო სამართლის ნორმებს არ არღვევს ამერიკელებსგან განსხვავებით, რომელიც მხოლოდ იმას აკეთებენ, რაც სურთ. ჩვენს პოლიტიკურ სპექტრს ამ დემოკრატიაზე პროტესტი არ უნდადგა - ეს მონის დამოკიდებულებაა. აშშ იმ არჩევნების თვის დემოკრატიულად, რომელშიც მის მიერ წახალისებული ძალა იმარჯვებს, ხოლო დემოკრატია - ამერიკის დიქტატურაა. საქართველოს ინტერესების საზიანოდ მოქმედი ძალები - „ნაცები“, „თავისუფალი დემოკრატები“ და ყველა ის პარტია, რომელიც კურსს დასავლეთისკენ იღებს - მარგინალური ძალები არიან, ხალხს ყალბი დაპირებებით კვებავენ და ქვეყანას არანაირი პერსპექტივა არ ექნება, როგორც ამ 25 წლის მანძილზე შევარდნაძის პოლიტიკიდან დაწყებული. რუსეთმა, ფაქტობრივად, ხელი შეუშალა ამერიკის გაბატონებას შავ ზღვაზე, რომელმაც თვითმფრინავის ჩამოგდების პროვოკაციაც მოაწყო. ამერიკისავე დაკვეთით რუსეთის წინააღმდეგ სანქციებს სვავს-ტოპოლსა და ყირიმთან დაკავშირებით საქართველოც შეუერთდა. რუსეთმა ამ პროვოკაციულ ნაბიჯს არასასურველი და არამელობრული უწოდეს და კიდევ მიიღო საპასუხო რეაქცია - ბორჯომისა და დვინის შეტანის შეზღუდვა საქართველოდან. ეს შურისძიება კი, ფაქტობრივად, საკუთარი მოსახლეობის წინააღმდეგ არის მიმართული და რუსეთის ვერაფრის დააკლებს. ომის თემაზე რიტორიკაც ვერაფერს დააკლებს, რადგან ცნობილია, რომ ომი სააკაშვილმა დაიწყო და ეს თემა მის მიერ არის გახმოვანებული. თავად ოკუპაცია კი ერთ მთელ კონტექსტში უნდა განვიხილოთ და არა ნაწილობრივ. თუ ვიქნებით მტრულად განწყობილი ქვეყანა რუსეთთან მიმართებაში - მივიღებთ მტრობას, რაც დაანგრევს საქართველოს და არა რუსეთს. ამასთანავე, იბადება ლოგიკური კითხვა: თუ ოსებსა და აფხაზებს ჩვენს მშობად მივიჩნევთ, რატომ ისინი არ თვლიან ოკუპირებულად ამ ტერიტორიებს? პასუხი მარტივია: ისინი არ არიან მომხრე იმ პოლიტიკური ვექტორისა, რომელსაც საქართველოს ხელისუფლება ახორციელებს და თუ ქვეყნის გამომდინარე ვინდა ეს ვექტორი უნდა შევცვალოთ!

(გაგრძელება მე-4 გვერდზე)

სკანდალი: ხიდაშელი იპორტის ფისსებით ულტიმატუმს უყენებს!

როგორც საქინფორმი იუწყებოდა, ა.წ. 1 აგვისტოს საქართველოს თავდაცვის მინისტრად თინა ხიდაშელის ნაცვლად სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის უფროსის მოადგილის ლევან იხორიას დანიშნეს იმავე დღეს ხიდაშელის მძაფრად აღმართული და მასმედიაში გაკეთებული მკვეთრი კომენტარები მოჰყვა, თანაც არა მარტო იხორიას, არამედ პრემიერ-მინისტრ კვიციანი-კაშიველის და მთლიანად მმართველი პარტია „ქართული ოცნების“ მისამართით (მომხდარის მიხედვით საქინფორმის მთავარმა რედაქტორმა გახუთ „ასავალ-დასავალთან“ ინტერვიუში გააანალიზა).

ტიკაში“ ერთმანეთის მიყოლებით ამხილა ხიდაშელის სიცრუით სავსე გამოხდომები. მეორე დღეს „შეურაცხყოფილმა“ თინა ხიდაშელმა ლევან იხორიას ფისსებზე ცილისმწამებლური წერილით უპასუხა, რომელიც ასე იწყება: „ქვეყნის და საქმის ინტერესებიდან გამომდინარე, ბატონ ლევან იხორიაზე, როგორც თავდაცვის მინისტრზე, შევეცდები უახლოეს 2 თვეში არაფერი ვთქვა, თუ ძალიან, ძალიან, ძალიან ცუდი არაფერი გააკეთა. იქაურთა იმდენად ძვირფასია ჩემთვის, რომ თავდაცვის სამინისტროს და ჯარის პრესტოუს, სახელს, პატივს ნებისმიერ პირობებში შევეცდები ბოლომდე გაუფრთხილდე და მოეფერო! დანარჩენს რაც შეეხება, ბუნებრივია არ ვაპირებ ვისმინო და გაგატარო. პირად შეურაცხყოფას რომ ვერ გაქვცა, ეს სამწუხაროა, მაგრამ მისი პრობლემა. ამას არ შეეხება. მასზე პირადად პირველივე დღეს ვისაუბრებ პალიტრის ეთერში და ვისაც გაინტერესებს ნახეთ. შეგეცადავ მხოლოდ კარგი გამსხენებოდა“.

ტუმს უყენებს - 2 თვე, 8 ოქტომბრის საპარლამენტო არჩევნებამდე ნუ შემეხები, ზესტაფონის მაჟორიტარ დეპუტატად პარლამენტში მოხვედრაში ხელი არ შემიშალო და მეც აღარ შეგეხები! მაგრამ თუ ჩემს საქმიანობაში დარღვევებზე და თავდაცვის სამინისტროში პრობლემებზე ლაპარაკს დავიწყებ, შენს თავს დააბრადეო! გამოდის, რომ ზესტაფონელებს არაფერს არაფერს ეითხება. არა და, ზესტაფონელები განთქმულნი არიან რაციონალური აზროვნებითა და თეთრის შავისაგან გარჩევის ფერომედიანური უნარით. მათ ისიც კარგად იცინა, რომ საპარლამენტო არჩევნებში „რესპუბლიკელ“ ხიდაშელისათვის ხმის მიცემა „ნაციონალური მორაბობის“ გაძლიერებას ნიშნავს, რადგან ეს ორი პოლიტიკური ძალა კედებითაა ერთმანეთზე გადაბმული, „ორივეს სორისის ბუძუ აქვს ნაწილი“ და ორივე ძალა აქტიურად უჭერს მხარს საქართველოს გაპედარასტების ევრო-ამერიკულ პროგრამას. ამიტომ, კარგად დაფიქრდით დებო და ძებო - ზესტაფონელებო, როცა არჩევნებზე მისვალთ და ბიულეტენში თქვენთვის მისაღები კანდიდატის გვარს შემოხაზავთ!

ვიცი, სააკაშვილმა რამდენი ხალხი მოკლა! კოლონელმა ანარქისტებმა ვარშავაში სააკაშვილის ვიზიტი გააპროტესტეს

ინტერნეტსაიტი TIMER.GE ოდესის ოლქის გუბერნატორის მიხეილ სააკაშვილის ვარშავაში ვიზიტის შესახებ წერს, სადაც სააკაშვილსა და ვარშავის ერთ-ერთი უნივერსიტეტის სტუდენტებს შორის ინციდენტი მოხდა: რამდენიმე დღის წინ, ვარშავის უნივერსიტეტში ოდესის გუბერნატორმა მიხეილ სააკაშვილმა შეხვედრა გამართა. მან თავის გამოსვლაში პოლონელი და ქართველი ხალხის ახლო ურთიერთობებზე ისაუბრა და სმოლენსკის ავიაკატასტროფაში დაღუპული პოლონეთის პრეზიდენტის, ლეს კაჩინსკის განსაკუთრებული დამოკიდებულება გაისახა ქართველი ხალხისადმი. მიხეილ სააკაშვილს, ვარშაველმა ანარქისტებმა, შეხვედრის დასაწყისში, ფოიეში შეახსენეს საქართველოში მისი მმართველობის პერიოდში ჩატარებული რეფორმები

და კრიმინალური წარსული, რომელსაც სისტემური ხასიათი ჰქონდა, მის მიერ გამოცხადებული ნულოვანი ტოლერანტობის შედეგად - უნივერსიტეტის ფოიეში ნაჩვენები იყო დოკუმენტური ფილმი „საკაშვილის 9 წლიანი სისხლიანი მმართველობა“, რომელიც უნივერსიტეტის დაცვამ რამდენიმე ხანში ჩაშალა. მიხეილ სააკაშვილის სიტყვით გამოსვლისას, ანარქისტთა ჯგუფმა მას რამდენჯერმე შეაწყვიტინა გამოსვლა, ისინი სააკაშვილს ქართულად ეძახდნენ „მკვლელს“, „ქართველ პინოჩეტს“ და სკანდირებდნენ „გუანტანამოს“. „საკაშვილი იმეორაში დღემდე გმირი გონიათ, ეგოტომ, რომ მასზე იმ ინფორმაციის მეტი, რაც მის დროს ვრცელდებოდა, არ შემოდის ევროპისათვის გასაგებ ენაზე. ჩვენ სააკაშვილის 9 წლიანი მმართველობის პერიოდის კვლევაში მოგვიწია ქართველი ჟურნალისტის, ეკატერინე ლემონჯავას პოლონური წიგნის დანართის გასაკეთებლად. ჩვენ კარგად ვიცით, რაც ხდებოდა სააკაშვილის დროს, ვიცით, რამდენი ხალხი მოკლა, რა ტიპის რეფორმები გაატარა. სამწუხაროდ, მისი ვიზიტის შესახებ ძალიან გვიან გავიგეთ, რამაც სააკაშვილმა არ მოგვცა უფრო მასშტაბური ფოიე-იუიუ ჩვენი პროტესტი“ - ამბობს აქციის ერთ-ერთი ორგანიზატორი და მინაწილე გ.კ.

“ილორო“

სანდრა "თირკმელოვნა" ბზა ცირკის მისაღობიდან უზბოდილა

მას შემდეგ, რაც ავადსახსენებელ მიხეილ (გარეგინ) სააკიანის ქართველმა ხალხმა ზურგი შეაქცია, ყველას გვიხაროდა, რადგან საბედისწერო ჭირი მოვიშორეთ, მაგრამ, როგორც ჩანს, ენიაიძის დაშნაკურ ფრთას განზრახული აქვს საქართველოს საბოლოოდ განადგურება და ამიტომ ძალასა და ფულს არ იშურებს საქართველოს ხელისუფლებაში სააკაშვილის სომხურ-დაშნაკური ძალაუფლების რეანიტირებისათვის. როგორც ჩანს, ამ მიზნით საქართველოს საარჩევნო გარემოში ნაცდაშნაკური ძალების ჩახანერვად მსოფლიოს საუკეთესო პიარკომპანიები ჰყავთ ჩართული ევროპეისკულ ლიბერალტებს, რადგან, დღე არ გავა, რომ პოლიტიკურად სრულიად გაკოტრებულმა ნაციებმა ახალი "იშვილი" არ გამოიხროლონ ქართველი ამომრჩევლის დეზორიენტაციისათვის.

სანდრასათვის მეტსახელად შერქმეული "მიმე წონის პოლიტიკოსი". პოლიტიკური მიმდევრების რა მოგახსენოთ, მაგრამ ყოფაცქვეითი სიმსუბუქე აშკარად შეინიშნება როგორც ინგა გრიგოლიას, ასევე "მეგრელების რძალად" წოდებული სანდრა-არარაობის მიხერა-მოხერაში. სანდრას მსუბუქი ყოფაცქვეის ქალობა იმითაც დასტურდება, რომ ამ კახამ საქართველოს სახელით პოლანდიის ერთ-ერთ საექსპოზიციო დარბაზში ვიდაც გადაგვარებული ქართველი არაკაცის მიერ გაკეთებული დიდი ფალოსი გამოიხინა, რითაც თვით ლიბერალტი პოლანდიელებიც კი აღაშფოთა. როგორც იტყვიან, მხოლოდ ინგა გრიგოლიას და სანდრა რულოვის მსგავსი "წესიერი" რძალები შესულიყვნენ ყველა იმ ქართველთა ოჯახებში, რომელთაც ჯერ კიდევ იმის სურვილი აქვთ, რომ არჩვენებში ნაცებსა და სანდრას დაუჭირონ მხარი!

რაც შეეხება შურნალისტ ნინო ჯღარკავას, იგი სანდრა რულოვის პოლიტიკურ სურვილს შემდეგი სიტყვებით ეხმარება: „ზუგდიდელეობ, თქვენ შეგიჩრევთ ნამუსი ამ ქალს ერთი ხმა რომ მისცეთ! ესე იგი სანდრამ აღიარა რომ ძალადობდნენ... ესე იგი აღიარა ის ყველაფერი და ჩვენ არ დაგვიბრალებია... ესე იგი კასტილიანი ცხოველი აღარ გააუბატიურებს კაცებს, უფრო ციფელიურ ფორმას მოვიფიქრებთ!“ - წერს ჯღარკავა.

„შე დღეს აქ არ ვიდგებოდი, რომ არ ვიყო დარწმუნებული, რომ ძალადობის განმეორება არ მოხდება“, - განაცხადა ყოფილმა პირველმა ლედიმ და ახლა „უკვე“ ზუგდიდის მუნიციპალიტეტის მაჟორიტარი დეპუტატობის კანდიდატმა სანდრა რულოვსმა კორცხელში წარდგენისას. „დამოჯერეთ, ეს იყო ძალიან რთული გადაწყვეტილება, რადგან ძალიან გარდასული კანდიდატობა ამ გუნდში. ჩვენ ვართ კორცხელში, სადაც ძალადობა მოხდა, მაგრამ აქ გაგიმარჯვეთ. ჩვენ არ გვინდა ბოლმა, ჩვენ არ ვინდა ჩხუბი. გვინდა ეს გადავლახოთ. მე ძალიან ხშირად ვესაუბრებოდი მიშას ამაზე - თვალდებში უნდა შემოგხედო-მეთქი, ნამდვილად უნდა ვიცოდე, რომ რაც მოხდა ცუდი, არ განმეორდება. და დამოჯერეთ, მე დღეს აქ არ ვიდგებოდი, რომ არ ვიყო დარწმუნებული, რომ ძალადობის განმეორება არ მოხდება“, - განაცხადა მან სიტყვით გამოსვლისას, სადაც მოსახლეობას რამდენჯერმე მეგრულად მიმართა.

სანდრა ან ჩვეულ სტილში იტყუება უბიფრად, ან არ იცის, რომ სააკაშვილი სადისცია, ეს დანაშაუმი კი ფაქტურად მოუარჩენელია, აჟიოზი, სააკაშვილისთვის კალაძობა და ხალხის ნაება ის ქანგაღია, რომლის გარეშე ეს სხოველი, უბრალოდ, პირ იმოსხლავს!

„ენაზე მეგრულად რომ უმღერა, მაგრამ მეგრელები ისეთი ჭკვიანი ხალხია, არ მგონია, ამისთანა იაფფასიან ანკესზე წამოვიყენო. ერთ დეტალს მივაქციე ყურადღება, რომ „რუსთავი 2“-მაც კი კადრი ვერ გაშალა, იმდენად ცოტა ხალხი იყო. არ მგონია, რომ სანდრა რულოვის აირჩიონ. წესით, საერთოდ გამოსაჩენი პირი არ აქვს მაგ ხალხს, მაგრამ სირცხვილი და „ნაციონალური მოძრაობა“ ერთმანეთს ვერ ვგუებია“, - აღნიშნავს ხელოვნებათმცოდნე დოქტორი ხურცილაძე.

ხათუნა სოფერიაძე სანდრა რულოვის საქართველოს უთავმოყვარეო და ღირსებააყრილი პირველი ლედი უწოდა. „სანდრა არის ქალი, რომლის პირადი ცხოვრება სპეცსამსახურების კაბინეტში იწყება!!!“

იგი საქართველოს უთავმოყვარეო და ღირსებააყრილი პირველი ლედი!

ქალი, რომელიც თავად იყო საკუთარი ქრისი ძალადობის მსხვერპლი!
ქალი, რომელსაც მრავალჯერ ჰქონდა სურვილი, გაქცეოდა მიშას აღვირახსნილობას, ახალგაზრდობაში ადებულ ვალდებულებებს და მშობლების კალთას შეფარებოდა!

ის მიდიოდა და მას აბრუნებდნენ... ისიც ბრუნდებოდა... ასეთი იყო თამაშის წესები! ბრუნდებოდა კარგად დამუშავებული სცენარით და ერთი კითხვით - ისევე ჩაიფხი, მიხეილ?!”

სანდრას ახლანდელი დაბრუნება, სპეცსამსახურის მიერ დაწერილი მისი ცხოვრების ერთ-ერთი უმძიმესი სცენარის ნაწილია. „პოლიტიკური ტრაგიკომედია მეგრულად“ - ასე შეიძლება ეწოდოს იმას, რაც ახლა ხდება ზუგდიდში!!!

კომედიანა - უნიჭოდ შესრულებული მეგრული სიმღერები. დაზეპირებული, კონტექსტიდან ამოვარდნილი მეგრული ფრაზები, ამერიკელი ტაქსისტის ისტორია, მიშასთვის თვალდებში ჩახედვა და რაც მთავარია, აღიარება შეფარული წინასაარჩევნო დაპირება - ძალადობას აღარ გაემიერებო!

ტრაზმედიანა - სანდრას გუნდური და როკვა კასტილებთან არაკაცთან ერთად, მეგისის ნატურფალზე! ტაში და ყოიანი დაშნაკურული, გაუბატურებული, ნაცები ასობით ზუგდიდელის მხრიდან! სპეცსამსახურების გავრცელებული ხმები რულოვის გამარჯვების შესახებ! შეშინებული და გაურუსული ადგილობრივი ხელისუფლება! პასუხაუცემელი შეკითხვა - გართვდნენ???

საშინელებათა ჟანრს მიეკუთვნება სანდრა რულოვის ცხოვრება!!!

მისი „ცხოვრება“ ყოველთვის სპეცსამსახურების კაბინეტში იწყებოდა და დღესაც იქ იწყება!!!

უფრთხილდით, ის ღირსებაშეღასული, თავმოყვარეობდაკარგული, მეობაწართმეული საწვავი ქალია, რომელიც აუცილებლად ეცდება ანგარიშის გასწორებას იმ საქართველოსთან, რომელმაც ის საკუთარი ქრისიდან არ დაიცვა!!!

ახლა მხოლოდ ის არის "ფრიალ საწუხარი", რომ სამეგრელოს მოსახლეობის თუნდაც მცირე ნაწილი ავლენს საშინელ მოქალაქეობრივ სიმეცხეს, როცა სანდრას მეგრულ ენაზე გადმოფრქვეული "მარგალიტებით" და მისი "დიდოუ ნანათი" აღფრთოვანებული ესწრაფვის მის მაჟორიტარ დეპუტატად გაყვანას საქართველოს პარლამენტში! როდენ პრიმიტიული აზროვნების უნდა იყოს ადამიანი, რომ დეპუტატობის კანდიდატის ძირითად ღირსებად ჩათვალოს მეგრული ენის და სიმღერის ცოდნა და ამის გამო მისცე მას ხმა. ამ ტენდენციით მაღე შეიძლება ზუგდიდის მაჟორიტარად ვიხილოთ ჩინელი, ინდოელი, კუბელი, ან თუნდაც ნიკერიის მოქალაქე.

ნუთუ მეგრულ ენაზე საუბარი ან მეგრული სიმღერების შესრულება უნდა გახდეს ქვეყნის პარლამენტში შესვლისათვის მთავარი საშუალება?
როგორც ჩანს, სანდრა რულოვის სირინოზის ხმით ნამღერმა "დიდოუ ნანამ" ისევე მოხიბლა ზუგდიდელები, როგორც მითოლოგიურმა სირინოზებმა მოხიბლეს იასონის თანმხლები მებრძოლები, კოლხეთს რომ სტუმრობდნენ "ოქროს საწმისის" მოსაქურდად. ცნობილია თუ რა საშინელი აღსასრული მოუვლინეს სირინოზებმა მათი სიმღერით მოხიბლულ იასონის თანამებრძოლებს. რატომ ჰგონიათ ზუგდიდელებს, რომ იგივეს არ დამართებს მათ "მეორედ მისულა"? სანდრა, რომელიც სააკაშვილის ყველა დანაშაულებრივი ქმედების უშუალო მონაწილე გახლდათ?

ნუთუ მხოლოდ მაშინ უნდა მოვიგონო ჩვენი ძვირფასი ზუგდიდელები, როცა ნაცდარბაქში ჩამოსხმული კასტილებიანი არამზადა ჩაუღებდა უკან გასაუბატურებლად? ნუთუ არ იციათ ავადსახსენებელ ნაციონალთა მიერ გონებადამოწყობულ მეგრელებმა, რომ სანდრას "დიდოუ ნანა", რამდენიმე დღეში შეეცვლება საკუთარი ხმით ამოკენისებულ "ვია და უი ნანად"?!

მე არ ვეკუთვნი იმ ადამიანების რიცხვს, რომლებიც სმადობებულად ამტკიცებენ, რომ "ქალის ადგილი ქუხნაშიაო". მაგრამ ერთ რამეს ყოველთვის ვამტკიცებდი და კვლავაც დავამტკიცებ: "კახის ადგილი პარლამენტში არ არის! კახის ადგილი ცირკის მისაღობთანაა!" და თუ რატომ "კახის", ამას ახლავე შეიტყობთ!

მიშა და სანდრა რომ არასოდეს გამოირჩეოდნენ ოჯახისადმი ერთგულებით, ამას არაერთი ექსპერტი თუ უბრალო მოკვდავი ამტკიცებდა. როცა პარლამენტარმა ვალერი გველაშვილმა 2006 წელს ეკვი გამოთქვა სააკიანის ოჯახის მორალური გამართულობის თაობაზე, მერაბიშვილის ზონდერებმა იგი სიკვდილის პირამდე მიიყვანეს ცემით!

რაც შეეხება სანდრას და მიშას ადებულ დამოკიდებულებას მათივე ოჯახისადმი, გასაოცარი აქ არაფერია, რადგან მათი ქორწინების საფუძველს პოლიტიკური ინტერესი წარმოადგენდა და არა ცოლ-ქმრული სიყვარული. უკვე არავისათვის არაა დამალული, რომ სააკაშვილი ეთნიკურად სომეხია, პოლიტიკური უხედელებით კი დაშნაკი. მისი ჯილდის ადამიანები კი პოლიტიკური და ფინანსური კაპიტალის მოსახვეჭად საკუთარ ცოლს თავისი ხელით გახდიან და ჩაგიორბენ ლოცინში. თავად სანდრა კი იმ პოლანდიიდან არის, სადაც ნორმალურიად ცხოვრების წესი ლამის სამარცხვინოდ არის მიჩნეული.

სხვა რა საფუძველი უნდა ჰქონდეთ ამ გადაგვარებულ არარაობებს ვითომ ნორმალური "ქართული" ოჯახის შესაქმნელად?

რა გასაკვირია, რომ ამის შემდეგ აღვირახსნილი სააკიანცი დაუფარავად ცხოვრობს ქართველ საესტრადო დიჯა სოფო ნიჟარაძესთან, ცხოვრებულ მამამისს კი წუქნის შოკოლადის ქარხანას?

რა გასაკვირი იქნება ანის უაღაბ, რომ სანდრამ მოახდინოს იმ მოფარების "გვირდვა" კომპანისიკაბა, რომლის ღეფიციიზ მას სწავლანა ახსოვრება სააკიანსმა უაუქანა?

რომელ ოჯახურ სიწმინდეზე უნდა ელაპარაკო იმ ცოლ-ქმარს, რომლებიც ერთმანეთისაგან განცალკევებით დათარეშობენ და არაერთ იცის ვისთან წვებიან ღამით და ვისთან დგებიან დილით!

მიმფრთხილება ასეთი ადამიანებისათვის და მათთვისაც, ვინც ასეთ აღვირახსნილ არარაობებს პარლამენტის მაჟორიტარობისათვის მისცემს ხმას.

მაგრამ, ფაქტია, რომ ყველა, ადრე თუ გვიან, მიიღებს იმას, რასაც ესწრაფვის!

ჩვენი გაზუთი უკვე 17 წელია გამოდის კეითხველთა სამსჯავროზე და აფხაზეთში მდებარე წმინდა გიორგის ღირსი სალოცავის სახელი "ილირი" ეწოდება. ჩვენ არასოდეს გვიღალატია საქართველოსათვის, ჩვენი სულიერი თუ რელიგიური მრწამსისთვის, მუდამ საქართველოს ქართველებისათვის სავანედ ქცევის ვაჟედრებდით უფალს! ამიტომ, გამორიცხულია, რომ წმინდა გიორგის სალოცავ "ილირის" მადლის თუნდაც იოტისოდენა ნაწილი არ იყოს გადმოსული რედაქციასზე. სწორედ ამ მადლით ვლოცავთ თითოეულ ქართველ პატრიოტს და წვევლას შევეუფლოთ ყველა გადაჯიშებულ ქართველსა თუ ქართულ გვარ-სახელს ამოფარებულ მანქურთს:

ნაციონალებისა და სანდრა "თირკმელოვნა" რულოვის მხარდამჭერ ქართველს ამ უფეშობზე უკეთესი არაფერი შეგელოდეთ ოჯახში არც რძლად და არც სიძედ!

ახდომოდეთ ავადსახსენებელ ნაციონალთა დიდი პოლიტიკური სურვილი - მათი ქალიშვილები ქალეზებზე გათხოვილიყვნენ, მათ ბიჭებს კი ბიჭები მოეყვანათ ცოლად, რათა მათი გვარი შეჩერდეს და თავისნაირი უფარგისი მომავლით არ დაანაგვიანონ საქართველოს გულგვამი!

ამინ! განსოვდეთ, ზუგდიდელებო! დადიანებისა და ჭყონდოძეების საუფლოში ვიღაც სანდრა რულოვსს არაფერი მსაძმება!

როლანდ ჯალაღანი

აბაკი ჯანაშია - 80
სახალხო მოძრაობა „სამემრელოს“ მხურვალე მხარდამჭერს, თავისი კაცობით, ტრადიციული ზნეობრიობით გამორჩეულ ზუგდიდელს, ბატონ აბაკი ჯანაშიას 80 წელი შეუსრულდა... უდიდესი მოწიწების განცდით ვულოცავთ ბატონ აბაკის ამ იუბილეს და ვუსურვებთ დიდი ხნის ჯანმრთელ სიცოცხლეს...
ღორთთქ ბრელხანც სინთელჟანო დო ბედინერო დუგორინჟანი, ბატონი აბაკი...
სახალხო მოძრაობა „სამემრელოს“ ზუგდიდის ორგანიზაციის სახელით,
ზურაბ კვარაცხელია

ქვეყნის მართვა რიოდან, ანუ ღია ვერილი საქართველოს პრეზიდენტს

მკვლევლის ბლოგი

ამ რამდენიმე დღის წინ, ინტერნეტის გადაავალიერებისას, ერთ საინტერესო ნიუსს წავაწყდი - პრეზიდენტი თავის ცოლად აღწერილი "ჯაბონი კუკლის" მკაცრ ჩიხას თანხლებით რიოში ჩასულა, იქ რამდენიმე ოფიციალურ პირს შეხვედრია, თან ქართველი ოლიმპიელებისთვის მხარდაჭერა გამოუცხადებია. მართალია, მისი ნაგულშემატკივარი სპორტსმენების დიდი ნაწილი ღამის შეჯიბრების პირველივე ეტაპიდან გამოვარდა, მაგრამ, მთავარი, ქვეყნის მართვის დაძაბული და წარმატებული გრაფიკის შემდეგ ცოტათი დასვენებაა. ერთი სიტყვით, ჩვეულებრივად განვითარებული ქვეყნის, ჩვეულებრივად წარმატებული პრეზიდენტის, ჩვეულებრივი რუტინული ქმედებაა. რა მოხდა მერე, საფრანგეთის პრეზიდენტიც იყო იქ. პორტუგალიის პრეზიდენტიც. კარგია, საფრანგეთსა და პორტუგალიას, თუ ცხოვრების დონით ვერ შევდარებთ, ამ კუთხით მაინც ნუ ჩამოვრდებით. რაც დამოუკიდებელი ქვეყანა გავხდით და კრიზისები დაგვეწყო, ერთი სული მქონდა პრეზიდენტი გაემხდარიყო. უამრავი პროექტი მქონდა და ძალიან მეტად იქნებოდა წარმართავდი, რომ საქართველოში ამენებულის თუნდაც ასანთის საწარმო, ქართული ხეობის წარმოება, სამშენებლო მასალების და სხვადასხვა პროდუქციის წარმოების ქარხანა-ფაბრიკები, საბურთები, ფერმები. ვიცნობთ და ვაგვიწყო ადგილობრივი წარმოების თეთრულის და საცვლების (წინდები და ტრუსიკ-მაიკები) გამოშვება; ალგვედინა ვაგონშემკეთებელი და ელმავალშემკეთებელი ქარხნები, რომ ორმოცი მილიონი ევრო, რომელიც ორსართულიანი მატარებლის შესაძენად სახდევარგარეთ გადავიხადეთ, საკუთარი წარმოების განსავითარებლად, ადგილობრივი მუშახელის და ინჟინერ-ტექნიკური პერსონალის ხელფასებში წასულიყო; ვიზრუნებდი რომ საქართველოში შექმნილიყო ავტობუსების ასაწყოები საწარმო და ათეული მილიონები სამუშაო ადგილების შექმნას მოხმარებულიყო. ისევე, როგორც ტრანსპორტის საწარმოს შექმნის შემთხვევაში; ჩემს მიერ წარდგენილ ერთეულ ბანკის მმართველს მოვთხოვდი წესრიგის დამყარებას საბანკო სექტორში, მუვასხეობას და ხალხის გამეფლავი სა-

ბანკო პოლიტიკის და კანონმდებლობის შეცვლას და უამრავი სხვა, რაზეც უნდა ფიქრობდეს ჩვენსარი ჩამორჩენილი ქვეყნის პრეზიდენტი. ერთი პირობა ისიც კი ვიფიქრე, მე რომ პრეზიდენტი ვყოფილიყავი, რაც ამ ვიზიტის მომზადებას და განხორციელებას სახელმწიფო თანხები მოხმარდა, ერთ-ერთი გაჭირვებული და დასაღწავი გამზადებული ბავშვის მკურნალობის ხარჯებს დაავინანსებდი, ათეულობით და ასეულობით, რომ იცქირებოდა სასოწარკვეთილი თვალებით ტელევიზორის ეკრანიდან თუ გაზუთების ფურცლებიდან. იმ პენსიონერს მივცემდი, პენსია წამლის ფულად რომ არ ყოფნის. ბატონო პრეზიდენტო, შეიძლება თქვათ, რომ ეს თქვენი საქმე არ არის და არ გეხებათ. შეიძლება აქეთ დამაღანაშაულოთ პოპულიზმში და ჩამორჩენილ აზროვნებაში, მაგრამ, ჩემი აზრით, იმიტომ გეჭირს, იმიტომ გეკავს ადენი უმუშევარი და გაჭირვებული ქვეყანაში, რომ პრიორიტეტები გვაქვს არეული. ევროპულ ქვეყნებს გაცნობილი ბევრი ჩემი თანამემამულისგან გამოვია, რომ ჩვენზე გაცილებით მდიდარი ქვეყნის პარლამენტარები, მინისტრები და სახელმწიფო მოხელეები არ აძლევენ თავს უფლებას იარონ ათეულ ათასიანი ჯიკებით და ატარონ დრო უსარგებლო და არაფრისმომცემი მივლინებებში. მილიარდიან სასახლეში ცხოვრობთ, მაშინ როდესაც ქვეყანაში ამდენი ლტოლვილი თუ ხიზანი, სტიქიისგან დაზარალებული თუ მოტყუებული უსახლკარო ცხოვრობს. თავის ქვეყანაზე და ხალხზე შეყვარებული პიროვნება, მოკრძალებულ შემობაში გადავიდოდა და ამ შემობის გაყიდვით ამოღებულ თანხით იმათ საცხოვრებლებს ააშენებდა. კარგი საქმე გავიკეთებთ, მილიონი გადავირიცხია ერთ-ერთი უმაღლესი სასწავლებლისათვის. ალბათ, იმათი გასაჭირი კარგად იცით, რამეთუ მანდ მოღვაწეობდით თურმე. ისე, მე უფრო პრიორიტეტული მგონია, უმაღლეს სასწავლებლებზე განათლების სამინისტრომ იზრუნოს, ხოლო პრეზიდენტის ფონდიდან იმ ნიჭიერ ბავშვებს დაეხმარებოდით თანხის უქონლობის გამო უმაღლეს რომ ვერ ამთარებენ და რომლებიც სამწუხაროდ ასევე უამრავი გეყავს ქვეყანაში. შეიძლება ამგვარი ქმედებებით ქვეყანაში

ყველა პრობლემას ვერ დაგვლევთ, მაგრამ ხალხს რწმენას გაუჩნდით, რომ ჩვენთვის მთავარი ხელისუფლების კომფორტი კი არა, მოსახლეობის წინაშე მდგომი პრობლემების გადაწყვეტაა. დამეწმენეთ, ხალხისკენ შემობრუნებული მთავრობა და ხელისუფლება ბევრი ყოფითი პრობლემის დაძაბვას დააჩქარებდა და ცივილურ სახელმწიფოს ავაშენებდით, სადაც მატერი-ალური სიკეთეები და ამქვეყნიური ბედნიერების განცდა ყველასათვის ხელმისაწვდომი იქნება. **პ.ს. ისე, ცოდევა გამხელილი ჯობია და მეც მქონდა აღრუული ოცნებები - მეხილა დისნეილენდი, ვიფელის კოშკი, ტაჯმახალი... მრჩევლად თუ ამიყვანთ ერთ კარგ იდეას მოგაწვდით, რასაკვირველია იუმორის ჯანრში - რამდენიმე ხანში მანდ ცნობილი კარნავალი დაიწყება, მის ბუმ-ბუმის გამოსაფლენად (კაცნი ვართ, რა იცი რა ხდება?), თან იქნებ სადმე ბუტანის ან ტუვალთუ პრეზიდენტებს გადავიყვაროთ და საქართველოსათვის თავდაცვის სისტემის განმტკიცებაში დახმარება გეთხოვათ. მე მგონი, პოლინეხილები არ არიან ცული ხალხი და აუცილებლად დაგეგმარებთ. მკვლევალი** აქვე გთავაზობთ ჟურნალისტ გია გაბრიჭიძის მიერ სოციალურ ქსელში გამოქვეყნებულ სტატუსს, რომელიც ხუსტად ახასიათებს პრეზიდენტად წოდებული ამ არადადამიანის რეალურ სახეს: **"ცხადია, რომ არც მე ვარ მარკესი და არც საქართველოს დღევანდელი პრეზიდენტი პატრიარქი, მაგრამ ალბათ ამბიციურობაში არ ჩამომერთმევა, თუ ვიტყვი: - როგორი პატრიარქიც ისაა, ცოტა მეტი მარკესი ვარ მე.** **სამწუხაროდ, აღმოჩნდა, რომ ის ადამიანი, რომელიც დღეს საქართველოს პრეზიდენტად მუშაობს, არ ფლობს არანაირ თვისებებს, რომელიც სიტყვა "პრეზიდენტს" შეეფერება. არ ფლობს იმ უმცირეს ქარიზმსაც კი, რასაც პროფესიონალი სიმამაცე აქვია.** საქართველოს პრეზიდენტმა სრული იგნორირება გაუკეთა ამ თანამდებობის უმთავრეს იდეას, იმ იდეას, რომელიც პრეზიდენტს ნებისმიერი მოქალაქის პრეზიდენტად წარმოაჩენს და გაურკვეველი მსოფლმხედველობის მატარებელი პირების გავლენის ქვეშ მოექცა.

როდესაც საქართველოს პრეზიდენტი ბიძინა ივანიშვილს დაუპირისპირდა, მაშინ საზოგადოების გარკვეულ ნაწილში განდამოსხარება, რომ გიორგი მარგველაშვილმა თავი ყოველგვარი გავლენებისგან გაითავისუფლა და მისთვის კონსტიტუციით მინიჭებული უფლებების გამოყენება დაიწყო. ეს ჩანდა დაწვებული, ისეთი სასაცილო თემიდან, როგორიც პრეზიდენტის რეზიდენციის ადგილსამყოფელია, გაგრძელებული ყოველად არაადეკვატური საკადრო პოლიტიკით და საკმაოდ მნიშვნელოვანი ვეტოს გამოყენების უფლებით დამთავრებული. ცხადია ზოგი ისე აფასებდა მარგველაშვილის გარკვეულ სიჯიუტეს, მის მიერ გადაღებული ნაბიჯებს და ზოგი ისე. **სამწუხაროდ, გიორგი მარგველაშვილმა ამ რამდენიმე დღის წინ მიღებული გადაწყვეტილებებით, რომლითაც მან უარი თქვა ქორწინების განსახლდრის შესახებ რეფერენდუმის ჩატარებაზე, ნათლად აჩვენა, რომ მთელი მისი „პრინციპულობა“ და „სიმამაცე“, არაფერი ყოფილა, თუ არა შიში ზემოთ ნახსენები გარკვეული ჯგუფის მიმართ და სრული დამოკიდებულება ამ ჯგუფის იდეოლოგიაზე.** მისი კვლევება ნაცმობრობის ბოლო გოდოლ პაპუაშვილთან, მისი კვლევება ასევე ნაცონალების ფორმოსტ ე.წ. სამოქალაქო სექტორთან და „დემოკრატიის ნიღაბში“ დამალული სხვა მრავალი გამიზნული ქმედებები, ნათლად გვაჩვენებს, რომ გიორგი მარგველაშვილი ქართველი ხალხის, საქართველოს მოსახლეობის დაუძინებელი მტრის, მიხედვით სააკაშვილისა და მისი ბანდის რიგითი სატელიტია. რიგითი იმიტომ, რომ მას ბოკეროები, გიგაურები, ალასანიები და რესპუბლიკელები, სააკაშვილის ჩრდილში ადგილს ნამდვილად არ დაუთმობენ. არ დაუთმობენ, რადგანაც მარგველაშვილი სუსტი ფიგურაა როგორც პოლიტიკურად, ასევე პიროვნულად (სექსის მრავალფეროვნებაზე არაფერს ვიტყვი, რადგანაც მისი ეს მხარე ნამდვილად არ მაინტერესებს). მარგველაშვილს არ ჰყავს თავისი პოლიტიკური გუნდი, რადგანაც ვერც ფიქრია ჩიხრაძე, ვერც კოჭორიძე და ვერც ვანო მაჭავარიანი, პოლიტიკურ გუნდს ვერასდროს შექმნიან. ვერ შექმნიან, რადგანაც ისინიც სააკაშვილის ბანდის რიგითი „შინიები“ არიან!"

"ილოროს" დაიჯესტი

უხანოვა დემოკრატიის სახელით, ანუ ლევინს ფოთლავი ქართულ პოლიტიკაში

(გაგრძელება მე-2 გვერდიდან) საზოგადოების დაკვეთით მოქმედებენ პარტიები, რომელნიც საგარეო ვექტორის შეცვლაზე არიან ორიენტირებულნი. როგორც ერთმა პატივსაცემმა პიროვნებამ გამიხიზა, არაერთი ცდის მიუხედავად მათი გაერთიანება ვერ მოხერხდა. ერთი მათგანი - **"რუსეთი ჩვენი მესობედა"** - რეგისტრაციაშიც არ გაატარეს, ანუ მეხოხელი კი არა მტერი და ოკუპანტია! პარტია **"ჩვენი სამშობლო"**-ს ლიდერმა როგორც პირად საუბარში მითხრა, ოსების, აფხაზების და ქართველების შერიგებაზე ორიენტირებული და მტრებისთვისაც კი ლოცულობს. შერიგებას მივესალმები, მაგრამ ქვეყნის მტერი - ნაცბანდისთვის ლოცვით ხალხის დაკვეთა ვერ ავასრულებთ. თამარ მეფეც ლეკულობდა, როცა სანთლით ხელში, ფეხშიშველა მიუძღოდა ქართველ ვაჟკაცთა ღაშქარს, საქართველოს გადარჩენასა და მტერზე გამარჯვებას შესთხოვა მაცხოვარს, მაგრამ მტერს მტრულად ხედებოდა და მოყვარეს - მოყვრულად. ერთ-ერთი პარტიის ლიდერმა თავის სწორფერად არ მიიჩნია ეს პარტიები - ვის უტოლდებიანო, უბრძანებია. რაც შეეხება თ. მეჭიაურის პარტიას, ბევრ კითხვის ნიშნებს ბადებს. იგი გამოხდება სხვა პარტიების იდეას - რუსეთის ბიზნესის დაბრუნებას საქართველოში. ამ საკითხთან დაკავშირებით აზრთა სხვადასხვაობაა, მაგრამ ერთი რამ ცხადია: რუსეთის ბაზების არსებობა საქართველოში ჩვენი პოლიტიკური უსაფრთხოების გარანტი და საქართველოს გამოთლიანების წინაპირობაა. თურქეთმა აჭარის ეკონომიკური ექსპანსია მოახდინა და პოლიტიკურ ექსპანსიას - ოსმალების იმპერიის აღდგენასაც ისახავს მიზნად. მეჭიაურმა განაცხადა, რომ უკან დასახვე გზასაც იტოვებს **"ქართული ოცნების"** რიგებში. ეს კი სხვა არაფერია, თუ არა ერთი ქართული ანდახის პანგებზე როკვა: **"ასე ჩემო მანასო, ხან ასე და ხან ისე"**. გარდა ამისა, იდეოლოგიას ცნობიერება განსახლდრავს და 4 წელიწადში ერთხელ არ ხდება რადიკალური ძვრები ცნობიერებაში. თ. მეჭიაურის პარტია ლევის ფოთლომა ოცნებისთვის **"სარცხვინელზე"**, მაგრამ ისმის ლოკიკური კითხვა: ჰქონდათ კი იდეოლოგიური **"სარცხვინელი"** მეოცნებებს, როცა **"ნაცებთან"**, ალასანიას პარტი-

ასთან და **"რესპუბლიკან"** ერთად ამერიკელების მიერ ნაბოძებ იუდას ვერცხლზე სამშობლოს ჰყიდდნენ? თამამად შეიძლება ითქვას, რომ რუსეთის ბაზების დაბრუნება საქართველოში ამჟამად დასავლეთის კანბალებისგან დაცვა იქნება და მათი იდეოლოგიისგან თავის დაღწევა! კიდევ ერთხელ შევასხენებ საზოგადოებას ილია ჭავჭავაძის მიერ აღწერილ მოლოდინს რუსეთის ჯარისას საქართველოში 1799 წლის 28 ნოემბერს: **"მოუთმენლად ელოდებოდნენ ჯარსა, ვითარცა ქვეყნის მხსნელსა, მშვიდობიანობისა და მოსვენების მომავლინებელსა"**. **"ნაცების"** რიტორიკით რუსეთის ჯარი ოკუპაციას ნიშნავს, მაშ რა დანიშნულება აქვს **"ნატოს"** ტექნიკის შემოსვლას საქართველოში? რუსეთისა და ამერიკის დამოკიდებულებას საქართველოთან ერთ არგუმენტიც განსახლდრავს: ერთმა იმპერიამ ააყვავა საქართველო, მეორემ - დააქცია და 3 ნაწილად დაშალა. ვერც ამ ქვეყნების ლიდერებს შეეძლო ერთ მანათეს: სად სტალინი - სოციალისტური სისტემის მშენებელი და სად ობამა - მაიშენი ბომბი! დიდი ილია ჭავჭავაძე ჯერ კიდევ მე-19 საუკუნეში, მოთქვამდა: **"გაგწყდით, გავიფლიტეთ, თავი გავიწიეთ, უსწორო ომები დასწორეთ, ხორცი მივეცით სულისათვის და ერთი მუჭა ერმა ქრისტიანობა შევინახეთ, არ გაგაქრეთ ამ პატარა ქვეყანაში, რომელსაც სამშობლოს ვეძახით. ცოდევა არ არის ეს ერი მოსწყდეს, ეს ლომი კოდომ საბუდარად გაიხადოს, მეღა-ტურამ გამოდრდნას როგორც მძოვარი, როგორც ლეში! რათ, რისთვის?!"** ჩემო ძვირფასო ქართველებო და არაქართველებო, ვისაც საქართველო სამშობლოდ მიგაჩნიათ, ნუ დავეტოვებთ მას **"ნაცების"**, ალასანიებისა და ყველა იმ ნადირების ამარა, ვინც სამშობლო იუდას ვერცხლზე გაიდა და დღესაც ყიდის, ვისაც საგარეო პრიორიტეტად დასავლეთი მიანია, რადგან ეს გზა სწორედ ეროვნულობაზე, ქართველობაზე უარის თქმას ნიშნავს! მარად გვახსოვდეს რაფიელ ერისთავის უკვდავი სიტყვები: **"როგორც უფალი, სამშობლოც ერთია ქვეყანაზედა"**.

იზა თამაზაშვილი 593 90 55 07; 2 35 91 25

ია ნატროშვილი: ხომ არ მეშლება რამე? ოდესაშია ეს ფოტო გადაღებული რამდენიმე დღის წინ...

ფოტომხილვა **"თავისუფალი მედიისა და თავისუფალი სასამართლოს ღირსების ქვეშ რეალურად მიმდინარეობს პოლიტიკური ბრძოლა და რა არის ამ პოლიტიკური ბრძოლის მთავარი აზრი, რომ სასამართლო და ტელევიზია ხელისუფლების გავლენებისგან სრულად იყოს თავისუფალი, მაგრამ არ იყოს თავისუფალი და ერთგულად ემსახუროს ერთი პარტიის ინტერესებს"**, - ამის თაობაზე დიად საუბრობენ პოლიტიკოსები. ისინი ასევე აღნიშნავენ, რომ **"ნაციონალური მოძრაობის"** ბრძოლის ინსტრუმენტები არის ტელეარხი **"რუსთავი 2"** და საკონსტიტუციო სასამართლო. **"მე უფრო დაფიქრდებოდი არა წინასაარჩევნო პერიოდზე, არამედ არჩევნების შემდგომ პერიოდზე. საინტერესოა, რა მოხდება არჩევნების შემდეგ. ფაქტია, რომ "ნაციონალური მოძრაობის" ბრძოლის ინსტრუმენტები არის "რუსთავი 2" და საკონსტიტუციო სასამართლო, საერთაშორისო მხარდაჭერის მოპოვების მიზნით. საერთაშორისო მხარდაჭერა კი მათ სჭირდებათ იმისთვის, რომ ხელისუფლებაზე ზეწოლა გაგრძელდეს, რათა ყოფილი ხელისუფლების სამართალდარღვევები ნელნელა მიეცეს დაეწვებას. ამაზე საუბრობ და არა იმაზე, რომ "ნაციონალურმა" ხელისუფლებამ დაიბრუნა. თუ აჩუქებენ, აიღებენ, მაგრამ ხელისუფლებაში დაბრუნება არ არის მთავარი მიზანი, მიზანი არის ცინეს გადარჩენა. თუ "ნაციონალური მოძრაობა" კვლავ მეორე ადგილზე გავა 8 ოქტომბრის არჩევნებზე, მაშინ მიზანი მიღწეული იქნება და ნაკლებად იხმაურებენ, წინააღმდეგ შემთხვევაში დიდ ყოფინს ატყენენ", - ერთმად ასეენის ქართული საზოგადოება. **"ხომ არ მეშლება რამე? მეწამულმანტიაშემისხმული პაპუაშვილი და****

სულ პატარა ვიყავი, ვითქვი, ლაქურს გარტო სანებრელოში ვიყავი-მეთქი — უხელოვანი გადასახლება სიმონია დადიანის უხელოვანი უმელოვანება. ვინ იყო სიმონია დადიანი?!

„ბნაში ერთი მისთვის ძალიან ძვირფასი ნივთი ჰქონდა: უბრალო თიხის ქოთანს, რომელშიც მშობლიური სოფლიდან — ნოსირიდან წამოღებული მიწა იყო შენახული...“

„...ჩემს სურათებს შენი შევილი-იშვილებისთვის ვაგროვებდი... გაჩუქებდა ამის გამო გადავწყვიტე... იმდენი ნამუშევარი მომიტოვებდა, დასადგომი ადგილს ვერ ვნახულვო... შენ მალე შევილი-იშვილების ქორწილს დაესწრები. მე კი, თუ მედირსა, მაშინ ლეკურს დავეუფლი... და ეს ჩემი ბავშვობის მერე პირველად იქნება... სულ პატარა ვიყავი, ვთქვი, ლეკურს მარტო სამეგრელოში ვიცავდებო-მეთქი. და ასე დარჩა...“ — წერს ამერიკის შეერთებული შტატებიდან ქართველი არისტოკრატის თვალსაზრისით წარმომადგენელს, დორსეულ ულამახეს ქალბატონს ბაბო დადიანს ემიგრანტი უმცროსი ძმა — საზღვარგარეთ ძალიან დაფასებული ფერმწერი და სკულპტორი სვიმონ (სიმონია) დადიანი, რომელსაც 1921 წელს, 5 წლისას, ოჯახთან ერთად მოუხდა სამშობლოს დატოვება და რომლის შესახებაც თითქმის არაფერი ვიცით საქართველოში.

კინოლოკუმენტალისტი ნინო ხოფერია, ფაქტობრივად, ბაბო დადიანის ოჯახში გაიზარდა და სწორედ მას ჩააბარეს უნიკალური არქივი, რომელმაც, ქალბატონი ბაბოს წყალობით, გადასახლებებსაც „გაუძლო“ და ქართველ კომუნისტებსაც გადაურჩა. საქართველოს მონატრებული სვიმონ დადიანის ამბავიც სწორედ ბაბო დადიანისგან მოისმინა და ახლა მასზე ფილმის გადაღებასაც ფიქრობს, ოღონდ ეს მხოლოდ იმ შემთხვევაში შეიძლება მოხერხდეს, თუკი საქართველოს სვიმონ დადიანი „დაუბრუნდება“...

ბაბო დადიანზე ამჯერად ცოტას ვი-ამბობთ, მხოლოდ იმას, რაც მისი ოჯახის ემიგრანტ წევრებთან დაგვაახლოებს: ბაბოს დედა ადრე გარდაიცვალა და მამამ — კოკი დადიანმა მეორე ცოლად იმერეთის მეფე სოლომონის შთამომავალი მერი წერეთელი შეერთო. მერიმ საკუთარი შვილივით გაზარდა ბაბო. კოკის მასთან სამი შვილი ეყოლა — გიორგი, მია და სვიმონი, რომელსაც ყველა სიმონიას ეძახდა. 1921 წელს, როდესაც კოკი დადიანი და მერი წერეთელი საქართველოდან იძულებით წავიდნენ, ბაბო უკვე გათხოვილი იყო არაჩვეულებრივ ადამიანზე, ლონდონში განსწავლულ მარგანეცის მრეწველ ალექსანდრე მასხარაშვილზე. ოჯახთან ერთად ისინიც გაჰყვნენ გემს კონსტანტინოპოლისკენ (დღევანდელი სტამბოლისკენ), ერთხანს იცხოვრეს კიდევ იქ, მაგრამ საქართველოს მონატრება იმდენად ძლიერი იყო, უკან დაბრუნდნენ. ძალიან ძვირად კი დაუჯდათ დაბრუნება, ოღონდ ეს ცალკე ამბავია, ჩვენ კი სვიმონ დადიანის გზას გავეყვით, რომელიც მარსელის გავლით ჯერ პარიზისკენ, შემდეგ კი — სან-ფრანცისკოსკენ წავიდა.

დადიანების ოჯახი დაფუძნდა პარიზში. სიმონიამ სამხატვრო განათლება ჯერ პარიზის სამხატვრო სკოლაში, შემდეგ კი ამერიკაში მიიღო. ქართული არასდროს დავიწყებია, ამერიკაში ყოფნისას მან ძველი ქართულიც კი შეისწავლა. სან-ფრანცისკოში, თავის ბნაში ერთი მისთვის ძალიან ძვირფასი ნივთი ჰქონდა: უბრალო თიხის ქოთანს, რომელშიც მშობლიური სოფლიდან — ნოსირიდან წამოღებული მიწა იყო შენახული... სხვათა შორის, სვიმონ დადიანი II მსოფლიო ომის დროს ევროპაში მოქმედ ამერიკელთა დესანტის შემადგენლობაშიც იბრძოდა გერმანელი ფაშისტების წინააღმდეგ. სიმონია ძალიან სერიოზულად მუშაობდა ფერწერასა და სკულპტურაში ავანგარდის, მოდერნის მიმართულებით.

სვიმონ დადიანი 1950 წლიდან მონაწილეობდა გამოფენებში. მათ შორის ყველაზე მნიშვნელოვანია: 29 ამერიკელი მხატვრის — ნიუ იორკის მონტროსის გალერეაში; ათი მხატვრის ნამუშევრები, Worth avenue-გალერეაში; სან-ფრანცისკოს ხელოვნების მუზეუმში; იუკონდის ხელოვნების გალერეასა და ნიუ იორკის ხელოვნების დიდ ცენტრალურ გალერეაში.

„ჩემი ნამუშევრებიდან ზოგი მომწონს, ზოგი არა, მაგრამ ამას არავითარი

მნიშვნელობა არა აქვს. მთავარია, რომ კეთდება. გემოვნება ვითარდება მუშაობაში და დიდ ხელოვნება ნამუშევრების შესწავლაში. ამას დრო უნდა, მოთმინება და დიდი თავმდაბლობა...“ — წერდა სიმონია ბაბოს.

ნინო ხოფერია: — რაც შესაძლებელი იყო, ყველა საშუალებას იყენებდა ბაბოსთან ურთიერთობისთვის. ხან „სუხიშვილებს“ გამოატანა წერილი, ხან — ვის, ოღონდ — მოგვიანებით, თორემ მანამდე იკრძალებოდა მიმოწერა — ბაბოს ბაბუაც დაუხვებრტეს, ქმარიც, ხოლო თვითონ პატარა შვილებთან, თათულისა და გიორგისთან ერთად ორჯერ სწორედ იმითმ გადასახლეს, ემიგრანტი ოჯახის წევრები რომ ჰყავდა. ფოტოები კი, რომელიც მის მუხეუმში გამოფენენ, სასწაულით გადაარჩინა — ლეიბის პირში ჩააკერა და ასე დაჰქონდა გადასახლებებში...

სიმონიას და ბაბოს მამა — კოკი დადიანი ადრე გარდაიცვალა, მერი წერეთელმა კი დიდხანს იცოცხლა და ღრმად მოხუცი წავიდა ამ ქვეყნიდან. მათი და, მია მშობლებთან ერთად პარიზში ცხოვრობდა და საფრანგეთის ელიტური საზოგადოების თვალსაზრისით წარმომადგენელი იყო. ძალიან ამაყობდა თავისი დადიანობით და საკუთარ თავს პრინცესას უწოდებდა. არა მარტო გურამ შარაძე, რეზო თაბუკაშვილიც რომ ჩაივდა საფრანგეთში, დადიანების ოჯახში არ მიიღო. ზოგადად, საბჭოთა კავშირიდან ჩასულებს არ იღებდნენ, თორემ იქ მცხოვრებ ქართულ ემიგრაციასთან კარგი ურთიერთობა ჰქონდათ. ნეტავ, ბატონ რეზოს მოეხერხებინა შეხვედრა და ეს ოჯახიც გადაეღო, მაშინ, სხვა ემიგრანტების მსგავსად, მხატვარ სიმონია დადიანსაც ხომ გაიცნობდა ქართველი საზოგადოება! მაგრამ მის ახირება იყო, საბჭოთა კავშირიდან ჩასული, არავინ გაეკარებინა. სწორედ ეს იყო ძირითადი მიზეზი, რის გამოც ჩვენ სიმონია დადიანი ვერ გავიცანით. მიუხედავად იმისა, რომ იგი ამერიკაში ცხოვრობდა, მისი ნამუშევრების უმეტესი ნაწილი მთავარ პქონდა. ბაბო თავის ემიგრანტ და-ძმას ლამის ნახევარი საუკუნის შემდეგ, 1963 წელს შესხვა პარიზში. გიორგი და მია სადღურზე დახვდნენ, სიმონია კი სან-ფრანცისკოდან ჩაივდა უფროს დასთან შესახვედრად. ძალიან ემოციური შეხვედრა ჰქონდათ. მერეც, რაღაცებს სულ უგზავნიდა ბაბოს ოჯახს.

მია არ გათხოვილა. ძალიან მდიდარი იყო, ბევრს მიაღწია და ფრანგ არისტოკრატ მამაკაცთან ჰქონდა რომანი, ცოლიანთან. პარიზში სტუმრობის შთაბეჭდილებები რომ მიაძმო თათულიმ, ბაბოს შვილმა, დიმილით დააყოლა, „ის“ კაცი ვნახე და „მოთენილი არისტოკრატის“ შთაბეჭდილება დამიტოვაო. ეს „მოთენილი არისტოკრატი“ რომ გარდაცვიდა, მისი ისე უყვარდა, კინაღამ გადაჰყოლია ამ ამბავს. ეგ კი არა, ოფიციალურ ცოლთან ერთად თვითონაც მჯდალა სამკიმარზე...

— რა ბედი ეწია სიმონია დადიანის ნამუშევრებს?

— სიმონია არ დაოჯახებულა და 57 წლის ასაკში, სან-ფრანცისკოში გარდაიცვალა. სისხლის გათეთრება ჰქონდა და დუბისთვის არც კი უთქვამს. ეს მთავრობის უდიდესი ტრაგედია იყო. იგი სულ მარტო დარჩა. მას დამხმარე, მომვლელი ჰყავდა, ნახევრად ქართველი და ნახევრად ფრანგი ქალი — ლია გოგოტიძე-ვოდვე, რომელიც ნათესავადაც ერგებოდა დადიანებს. მია ძალიან მდიდარი იყო და მისი მემკვიდრეობა, მასთან ერთად — სიმონიას ნამუშევრებიც სწორედ ამ ქალს დარჩა. თუმცა ჩვენ გვაქვს ბაბოსადმი მიწერილი წერილი, სადაც კარგად ჩანს სიმონიას სურვილი, ვის დარჩეს მისი შემოქმედება. ბაბოს ოჯახს სიმონიას მხოლოდ ერთი ნამუშევარი აქვს, ისიც ბაბომ წამოიღო პარიზიდან. მოგვიანებით კი დაიწვეს ფიქრი, ეგებ მოლაპარაკებოდნენ გოგოტიძე-ვოდვეს და რამდენიმე ნამუშევარი მაინც ჩამოეტანათ, მაგრამ ეს ქალი მოლაპარაკებებს თავს არიდებდა. ამ ხნის განმავლობაში სიმონიას ნამუშევრების დიდი ნაწილი მან თავის სახლში გამოფინა, ზოგიერთი ნამუშევარი გაიყიდა, კერძო კოლექციებში მოხვდა. ამდენი წლის

მოლაპარაკების მცდელობის, ბაბოს ოჯახთან მიწერ-მოწერის შემდეგ გოგოტიძე-ვოდვე დათანხმდა, რომ სიმონია დადიანის ნამუშევრებს გადმოსცემს საქართველოს. საბოლოოდ, 24 ფერწერულ ტილოსა და 2 სკულპტურაზე შეჯერდა. ესეც დიდი საქმეა და ძალიან მადლობელი ვართ ამ ქალის, ამდენი რამ რომ შემოინახა, ხოლო ახლა საქართველოს უსასყიდლოდ აძლევს. ეგ კი არა, მან დაიქირავა კერძო საცავი და რამდენიმე თვეა, იქ უწევია საქართველოსთვის გამოსაგზავნი ნამუშევრები. მაგრამ საქართველოც ხომ უნდა დაინტერესდეს ამით? იქიდან ვვითვლის, როდის წავიდეთო?

მხოლოდ უმცროს მთას ენდობა, ბაბოს შვილიშვილს, რომელსაც უფროსი წინაპრის პატივსაცემად დაარქვეს ეს სახელი. მია, სხვათა შორის, სალომე ლვინიაშვილის მამიდაა, ანუ სალომე ბაბოს შვილიშვილია. მეც ყველაფერში ვარ ჩართული, რაც ბაბოს ოჯახს უკავშირდება, მისი არქივიც კი მაქვს ნაბარებული. მიამ მოხოვა, ეგებ, ერთად წავიდეთ პარიზში სიმონიას ნამუშევრების ჩამოსაცხად, ოპერატორიც წავიყვანოთ და ამ ამბავს ფილმიც მიუქმდნათ: „სიმონია დადიანის დაბრუნება“. ფიქრობთ, იქ შევხვდეთ ოჯახებს, ვინც დადიანებს კარგად იცნობდა, გადავიღებთ სურათებს, რაც მათ კერძო კოლექციებშია დაცული და საქართველოში ვერასდროს მოხვდება. ეგებ მერე მალაზხარისხიანი ფოტოაღბომიც გადაკეთოთ. იქაურ ქართულ დიასპორას გაუჩნდა სურვილი, „დამშვიდობებაც“ მოაწყოს და პარიზში სიმონიას ნამუშევრების რამდენიმედადიანი გამოფინა მოაწყოს. სიმონია ოცნებობდა: მინდა, ოდესმე ბაბუა გიორგის (იგულისხმება აფხაზეთის უკანასკნელი მთავარი გიორგი შარვაშიძე, რომლის უფროსი და — თამარი კოკი დადიანის დედა იყო — ი.ხ.) ვილაში, სოხუმიში, ჩემი ნახატები გამოვიფინო. სხვათა შორის, ის სახლი ახლაც არსებობს სოხუმიში, მაქვს კიდევ მისი ფოტო. ამერიკაში იჭერებოდა, მარტვილის ფოტოები გამომიგზავნეთო. გარდა იმისა, რომ ასეთი ძვირფასი განძი დაუბრუნდება საქართველოს, ნუთუ, ეს ამბავი პოლიტიკური, სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის არ არის?

— რა თანხა სჭირდება სვიმონ დადიანის საქართველოში „დაბრუნებას“?

— ბევრი არაფერი. უნდა წავიდეთ სამი ადამიანი — ოჯახის წევრი მია ლვინიაშვილი, სტუდია „აგეოგრაფის“ წარმომადგენლები — მე და ოპერატორ-რეჟისორი ზვიად მიქელაძე საკუთარი, მაღალი დონის ტექნიკით ანუ ამის დაქირავებაც არ გვჭირდება. ზვიადი თავად გადაიღებს, დაამონტაჟებს, მუსიკალურადაც გააფორმებს და ამაში ერთი თვითი არ დაიხარჯება. ჩვენვე ჩამოვიტანთ სიმონიას ნამუშევრებს.

ფული დაგვჭირდება სამი ადამიანის მგზავრობისთვის, პარიზში რამდენიმე დღით დაბინავებისთვის, სულაც არ არის აუცილებელი სუთვარსკვლავიან სასტუმროში ვიცხოვროთ, ნამუშევრების პარიზში ექსპოზიციისთვის და საქართველოში წამოსადგებად. ძალიან მინდა, ბაბოს არქივიდანაც წავიღო რაღაც ნივთები, ცხადია — არა დედნები, მაგრამ დედნის დონის ასლები, რომელიც საგანგებოდ უნდა დამზადდეს და იქ, ერთ ოთახში გამოვიფინო. ხარჯთაღრიცხვა გაკეთებული გვაქვს და მაქსიმალურად მცირე თანხაზეა ლაპარაკი, დაახლოებით, 8 ათასიდან 10 ათას ევრომდე.

ამ პროექტთან დაკავშირებით რამდენიმე სახელმწიფო მოხელეს ვესაუბრეთ, მაგრამ ისინი, სამწუხაროდ, არ დაინტერესდნენ, მაგრამ ვიმედოვნებთ, ცალკეული მოხელე არ არის მთელი საქართველო. ფიქრობთ, კულტურის მესვეურები, ემიგრანტების შემოქმედების მოამაგეები და ქართველი საზოგადოება სიმონია დადიანის საქართველოში „დასაბრუნებლად“ ყველაფერს იღონებს, რადგან თვითონვე დარწმუნდება, რომ საქართველოდან იძულებით გადასხვეწილი ამ უნიჭიერესი შემოქმედის მემკვიდრეობის მიღება და მომავალი თაობისთვის გადაცემა მართლაც სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის საქმეა!

ირმა ხარშილაძე

სიმონიას ნამუშევრები

ნიაზიჩაიანი, ნიაზიჩაიანი!

არ აფიქრებს ვინ და რა თქვა, ყურს არ უფლებს ათიათასს, მოედება ალთასს, ბალთასს, რეფერენდუმს აღარ მართავს, რადგან სხვათა რეზიდენტის თოჯინაა პრეზიდენტი! მეტის მეტი ბრეტის ბრეტით მის ნათქვამზე ქსოვს და ართავს, არვინ ახსოვს იმის მეტი, ის აცეკვებს და ის მართავს მის ქვეშევრდომ იმ თავს, ამ თავს, მათ ბრძანებებს და "სამართალს!" უნასისგან სულდაგესლილს რაკი სხვისი ხმა არ ესმის, დროს ნუ გეარგავთ მხოლოდ „ჩქმეტით“ გაურკვეველი გარკვევაში: იმპინმენტი, იმპინმენტი, იმპინმენტი მარგველაშვილს!

ალექსანდრე შენბელია

უღალატობის ფიცი

ნუთუ დადუმდა ერი ქართველი, სალცი დამდებლად ვახდა მორჩილი? დამცირებას და ურიცხვ სიგლახეს, თანაქინდრული გულის ნორჩილი? აღარც გარდასულ დღეთა ფიქრია, არცა მომავლის გამხდარა დარდი, გადაგვარების ყალბა ერი, ჟამთა სიავის დამდგარა დარი. ხომ ცოტანი ვართ ერი ქართველი, უფრო ნაკლები ქრისტეს მღვდარი, უფრო სატანა ლაღად ბოლოქრობს, ჩვენშია ჩვენი დამაქცევარი. დრო ცოტა გვრჩება მოფიქრებისთვის, ღვთისმშობლის ხატიც ვეღარ დავცვავენ, გავერთიანდეთ გვიხმობს უფალი, თორემ ურჯულთა ჩვენს რჯულს წაბილვავს. გავერთიანდეთ გვიხმობს უფალი, უღალატობის გვეჭირდება ფიცი, ღვთისმშობლის ხატის გავხდეთ მორჩილი, თორემ გაქრობა კარებთან გვიცდის.

ჩემი სულის მშობელი

როგორ დამშორდი ჩემო სოხუმო, შენ ჩემი სულის იყავ მშობელი, ჩვენი ვახლენის მზარცეს დარდები, მიტრამ მისი ცრემლი შეუშრობელი. შენთვის მიძღვნია ბოზობის დღე ღვთისა, თუმიცა შორიდან მზერამ დამღალა, ათას ფიქრებში ერთი ბოლოქრობს, ნუთუ ყოველი წარსულს ჩაბარდა...

სწავლი გული

სწავლ სამშობლოს შემყურე კაცი, თვით სწავლია განუკურნელი, ღმერთმა დალოცოს ქვეყნის ერთ-გული, ერი და ბერი ხალხზე მზრუნველი. არ მიყვარს ვარდი, სურნელგამქრალი და არც უფულო მეგობართ თმენა, ვინც ერთგულია ქვეყნის და ერის, მსურს მათ გაუყო ჭირი და ღხენა.

სოხუმის ბახსენება

ხომ დარწმუნდი უმუნობით არ ვყოფილვარ, ეს დროება უმადურად გავატარე და ხომ იგრძენ შენს სიმორით რა მიქენი, სულში დამჭერ, გულში დარდი ჩამატანე. რა თქმა უნდა ჩემი დარდი მე შემომჩნა, არ მომხდარა იგი სადღაც თარეშობდეს, მე ჩემს ბილიკს გავუყვები მარტოდ-მარტო, რადგან შენთან ვეღარ მოვალ, ვერასოდეს. თვალის მხერა შენკენ მქონდა მიჰყრობილი, აღარ მჯერა უჩემობას ვეღარ გრძნობდე! ჩემთვის ფიქრობ... მსგავსი სადმე თუ მომხდარა, არც სხვებისგან გამიგია არასოდეს, არასოდეს. ბევრი სიტოლო შერჩენია შენგან ჩემ გულს, არ იფიქრო დამავიწყდა... არ მახსოვდეს! ეს დროება დარდით წარსულს გავატანე, განსენება აღარა მსურს არასოდეს, არასოდეს. არ ვაპირებ ცუდი თვალით შემოგხედო, არ გაკადრებ ქარიშხალს და ქარაშოტებს, მუხლმოდრეკილს არ მივლია გავიცეპო, მომავალშიც აღარ ვივლი არასოდეს, არასოდეს.

სიმონ ხაქარაია

რუსო სიჭყვათა კოლხური ნარკოპოლიტი

(გაგრძელება წინა ნომრიდან) ფუქს ამ თეონიმისა „არტემი“ ჩვენ ვუკავშირებთ კოლხურ სიტყვას „ქართამი“...

აი, რას წერს ამ სიტყვის შესახებ ლადო ალფენიძე (გაზეთი „ერი და საზოგადოება“... 1997, თებერვალი, გვ.10): „მე ჩავატარე სამეცნიერო ექსპედიცია ოდიშში და შევისწავლე კოლხური სიტყვის „ქართას“ ყველა მნიშვნელობა...“

ჩვენი ვარაუდი არტემიდეს კოლხობაზე რომ რეალურია და ეს თეონიმი მომდინარეობს ფორმანტ „ქართამი“-დან, სწანს იქიდანაც, რომ არტემიდე მთვარის ქალღმერთია, ხოლო „ქართა“ ქობალას მიხედვით ნიშნავს-ბაკსს (მთვარისას), ხოლო ალფენიძის მიხედვით „მთვარის გვირგვინს“...

მოვიყვანოთ ქალღმერთ „არტემიდეს“ განმარტება აკაკი გელვანის „მითოლოგიური ლექსიკონიდან“: „არტემიდე (არტემის-იდოს) – ზევსის და ლეტოს სახელოვანი ასული, აპოლონის ტყუპი და, დიდი დელოსელი ქალწული... ბერძენთა ერთ-ერთი უძველესი და უმთავრესი ღვთაება...“

თუ ჩვენი ეტიმოლოგია საბოლოოდ გამართლდება, რისი იმედიც გვაქვს, მაშინ ზემოთ მოყვანილი ეტიმოლოგიები („დათვის ქალღმერთი“, „დელოფალი“, „მკვლელო“) სადაო კი არა, აბსოლუტურად მიუღებელი გახდება.

არტემიდე რომ კოლხურ (პელაზგურ) სამყაროს განეკუთვნება, რაც მტკიცდება ამ თეონიმის კოლხური წარმომავლობით, ეს ასევე, მტკიცდება პირველი თაობის დიდი ღმერთის კრონოსის სახელის ეტიმოლოგიიდანაც (დორონ-თი, კრონ-ოსი), ხოლო კრონოსი მითოლოგიის მიხედვით ზევსის მამა იყო, რომელიც (ზევის) თავის მხრივ არტემიდეს მამად გვევლინება. ე.ი. არტემიდე, როგორც მისი სახელის ეტიმოლოგიით, ასევე „გენეალოგიით“ კოლხურ სამყაროს განეკუთვნება.

განსაკუთრებით ძლიერი იყო არტემიდეს კულტი ეფესოში. ტაძარიც იქ ჰქონდა საუკეთესო (არტემისიონი), ქვეყნიერების მესამედ სასწაულად წოდებული, პეროსტრატემ რომ დაწვა.

აქ მინდა დავსვა შეკითხვა. იმიტომ ხომ არ დაწვა პეროსტრატემ არტემიდეს ტაძარი ეფესოში, რომ ის პელაზგური (კოლხური) წარმოშობის იყო? უნდა თქვას, რომ პეროსტრატეები რომ არ ყოფილიყვნენ, არც ღვთაებათა და მფუკთა ეტიმოლოგიები სანქცაროს იდილია დღევანდლამდე არ მოაღწევდა.

როგორც ვხედავთ, კოლხებს (პელაზგებს) არა მარტო თავიანთი ღვთაებები გააჩნდათ, არამედ გააჩნდათ თავიანთი საოცრებები (სასწაულები), რომელთაც მსოფლიოს შვიდ საოცრებას ვუწოდებთ. ამათგან, როგორც დგინდება არტემიდეს ტაძარი ეფესოში უკვე რიგით მესამეა. ე.ი. მსოფლიოს შვიდ საოცრებათა შორის, როგორც მინიმუმ სამი კოლხურ სამყაროს განეკუთვნება, ხოლო რაც შეეხება დანარჩენ ორს: ეგვიპტის პირამიდებს და ჰალიკარნასის მაგზოლეუმს, ამათ

შესახებ ჩვენ ვწერდით ჟურნალ „ცოტნეიდელში“ (ჟურნალი „ცოტნეიდელი“).

გამახსენდა ამ ბოლო ხანებში მალაზიათა ქსელ „ბიბლუსში“ წიგნებად გამოცემული „ჩვენი ღირსებანი“ (სულ 6 წიგნია გამოცემული). წარმოდგენილი მაქვს თურა რეზონანსი იქნებოდა და რა სახეს მიიღებდნენ ეს წიგნები თუ მათში გათვალისწინებული იქნებოდა ის თემები და ის საკითხები, რაზედაც ჩვენ გვაქვს საუბარი.

ახლა კი მოვუბრუნდეთ ისევ ქართამს. ქართამი, რომ ღმერთთა და მფუკთა გამონაკლისი სახელი არაა, ეს სწანს ლადო ალფენიძის ნაშრომიდან, რომლიდანაც სოლიდურ ამონარიდს აქვე შემოვთავაზებთ (ლადო ალფენიძე, რჩეული თხზულებანი, ტომი III, გვ. 442-443): „ლეონტი მროველი თავის თხზულებაში „ცხოვრება ქართველთა მეფეთა და პირველთაგანთა მამათა და სათესაგათა“, რომელთაც იხსენებ „ქართლის ცხოვრება“, ახსენებს ქართლის მეფეს, რომლის სახელია ქართამი. „ქართლის ცხოვრებაში“ ორი ქართამი ჩანს. პირველი ქართამი, როგორც ლეონტი მროველი წერს, ძმისშვილია ქუჯისა, ქუჯის ციხის პატრონისა, მეორე ქართამი მისი შთამომავალია. ქართამი-უმცროსი ქართლის მეფეა...“

რას ნიშნავს ქართამი? ქართველური ლექსიკონის მიხედვით, როგორც დავინახეთ, „ქართა“ „მთვარის გვირგვინს“ ნიშნავს, ხოლო ქართამი „მთვარის გვირგვინისას“ ქართამი ქართველურში, კოლხურში იგივეა, რაც „ქართაიანი“ სალიტერატურო ენაში.

ლოგიკური იქნება – აგრძელებს ბატონი ალფენიძე – თუ ვიმსჯელებთ ასე: „ქართამი“ – „მთვარის გვირგვინისას“ ნიშნავს. ქართამი მეფეა, ან ტახტის მემკვიდრე უფლისწულია. ხომ არ მიგვანიშნებს ეს იმ ფაქტზე, რომ ქართლში, ისევე, როგორც მთელს მსოფლიოში, მეფე ღვთისგან ხელთღვრილია და ითვლება, სამეფო ძალაუფლება ღვთის წყალობად იყო მიჩნეული?! ეს ალბათ საჭირო იყო იმისთვის, რომ მეფის შიში ჰქონოდათ, ტახტისთვის ბრძოლა ყველა დიდებულს თუ მუდამიოს არ გაეხდებოდა.

ახლა ისიც ვიკითხოთ, რატომ დაარქვეს ქართამი მაინცდამაინც ქუჯის ძმისშვილს? სხვა მეფენიც ხომ ქართამები – მთვარის ქართაიანები, მთვარის გვირგვინისანი იყვნენ? ალბათ იმიტომ, რომ ქართლის მეფეს ბართოს, როგორც ლეონტი მროველი წერს, ძე არ ესვა, გარდა ასულისა. ამიტომ ქუჯის ძმისშვილი დედით ფარნავაზიანი... ქართამი მოიყვანეს ქართლის ტახტის მემკვიდრედ ქუჯის ციხიდან. ქართლის სამეფოში ვინმეს ეჭვი რომ არ შეეტანა მის უფლებებში, მის მეფურ წარმოსებაში, და მის ხაზგასმით დაარქვეს ქართამი. ამას მითხრობდა წარმართ ქართველის ლოგიკა – ის ქართამია, ის ღვთის ხელთდასმული გვირგვინისანი მეფეა.

ქართამი „კოლხიზმია“ „ქართლის ცხოვრებაშიც“, ლეონტი მროველთან. „ქართიზმი“ იქნებოდა „ქართაიანი“ რომ ერქვას.

როგორც ამ ამონარიდიდან ვტყობილობთ „ქართლის ცხოვრებაში“ ფიქსირდება ორი უმაღლესი სახელმწიფო ჩინი ტიტული „ქართამი“, რომელიც ტიტულიც წმინდა კოლხური წარმომავლობისაა, რაც არანაირ გაკვირვებას არ უნდა იწვევდეს, რადგანაც მიუხედავად იმისა, რომ „ქართლის ცხოვრებაში“ ფაქტობრივად არ არის ნახსენები სიტყვა „იბერი“ და მითუმეტეს „კოლხი“, ეს ნაწარმოები ჩვენ წარმოვიდგინებთ, როგორც დამახინჯებული „იბერიის ცხოვრება“ ან კიდევ „კოლხეთის ცხოვრება“. მაგრამ ეს სხვა თემაა და ამაზე სხვა დროს ვისაუბროთ, აქ კი მთავარია ის რომ „ინფორმაციის გაფრენის“ გამო ჩვენ დავაფიქსირეთ, რომ „ქართლში“ მოღვაწეობდა ორი ქართამი. მაგრამ „ინფორმაციამ გამოიწვია“ არა მარტო „ქართლის ცხოვრებიდან“ არამედ ბერძნული მითოლოგიიდანაც, საიდანაც შევიტყუეთ, რომ ასეთი ეპითეტით (ქართამი) იმკობოდნენ არა მარტო მეფენი, არამედ ოლიმპოს ღმერთებიც კი.

ჩვენთვის საზოგადოდ ცნობილია, რომ

პელაზგური (კოლხური) სამყარო წინ უსწრებდა ელინურ-ბერძნულ სამყაროს. მაგრამ საქმე სწორედ იმაშია, რომ ყველაფერს ამას დამტკიცება სჭირდება. თეონიმ არტემიდეს ჩვენეული ეტიმოლოგია ამ მტკიცების კიდევ ერთი მცდელობაა. ამ მიმართულებით ჩვენ მომავალშიც შეძლებისდაგვარად გავიგრძობთ, რათა ის, რაც ვერ შეძლეს თუ ვერ მოასწრეს ჩვენმა სახელოვანმა წინაპრებმა, ჩვენმა თაობამ ლოგიკურ დასასრულამდე მიიყვანოს (ცნობილია გამოთქმა: „გოლიათის მხრებზე მჯდომი, გოლიათზე შორს იყურება“), რათა ჩვენმა შემდგომმა თაობებმა, მოეხსენებთ რა არასრულფასოვნების კომპლექსი, ამაყებმა და წელგამართულებმა იარონ ამ ქვეყანაზე.

მისტიური ნოსირი

„გეორგიკის“ მეორე ტომის შტუდირებისას უნებურად წიგნის ბოლოში საკუთარ სახელთა საძიებელში წააწყდეთ ტოპონიმებს: ლისირი (ნოსირი) და ლოსორიონი (ნოსირი) (იხ.გეორგიკა, 1965, 314).

გეორგიკა, ბიზანტიელი მწერლების ცნობები საქართველოს შესახებ, ტომი მეორე, ტექსტები ქართული თარგმანით გამოცემა და განმარტებები დაურთო სიმონ ყაუხჩიშვილმა, მეორე შეესწავლია გამოცემა, გამომცემლობა „მეცნიერება“, თბილისი 1965.

ძალიან გამიხარდა ჩემი მშობლიური სოფლის სახელის ხსენება ამ დიდად მნიშვნელოვან გამოცემაში. შემდგომ, როდესაც შესაბამისი გვერდები წავიკითხე, აღმოჩნდა, რომ ბატონ სიმ. ყაუხჩიშვილს სტატიაც კი მიუძღვნია ჩვენთვის საინტერესო ტოპონიმისათვის სათაურით „ნოსირის ბერძნული წარწერა“ (იხ. თსუ შრომები, ტ. XVIII, 1941, 141-147).

ჩვენ საქართველოს პარლამენტის ეროვნულ ბიბლიოთეკაში მივაკვლიეთ ამ შრომების XVIII ტომს, საიდანაც მოვიყვანოთ ამონარიდები:

„პროკოპი ეკსარიელი თავის ნარკვევში DE aedificiis იხსენებს „ლოსორიონის“ ციხეს, რომელიც ოუსტინიანე მეფეს (527-565) აუგია ლაზეთში“ – შემდეგ მოყვანილია ბერძნული ტექსტი და მისი ქართული თარგმანი: „ლაზიკის მიწა-წყალზეც ააგო [ოუსტინიანემ] ერთი ციხე, სახელად ლოსორიონი, და ამ ქვეყანაში ვიწრობებიც გაამაგრა, რომელთაც ჩვეულებრივ კლისურებს ეძახიან...“ ამის შემდეგ ყაუხჩიშვილი წერს: „იგივე პუნქტი უნდა იგულისხმებოდეს ოუსტინიანე XXXI ნოველაში, სადაც სხვა ციხე-სიმაგრეებს შორის, რომლებიც 532 წელს ზავით ბიზანტიამ უკან დაიბრუნა ირანელებისგან, დასახელებულია აგრეთვე, Lusiriv ლაზეთში მდებარეობს – ნათქვამია ნოველაში. შემდგომ მოდი ბერძნული ტექსტი და მისი ყაუხჩიშვილისეული თარგმანი: „არქიპოლიისი და როდოპოლისი, უდიდესი და ძველი სიმაგრეები, აქვე შედის აგრეთვე ჩვენ მიერ სპარსელებისგან უკან ჩამოტყეული სიმაგრეები სკანდისი, სარაპანისი, მუსიისი და ლოსირი და სხვა რამეც რაც კი ლაზეთში შევიძინეთ“. ავტორი (ს. ყაუხჩიშვილი – ნ.კ) სათანადოდ მსჯელობის შემდეგ აღადგენს ციხე-სიმაგრის ფორმას Lusiriv (lusiri losiri, შდრ. მუსირისი|მოსირისი).

შემდეგ ს. ყაუხჩიშვილი განაგრძობს: „...ოუსტინიანე თავის ნოველაში იმ მნიშვნელოვან პუნქტებს, რომლებიც ირანელებს სჭირებდათ 532 წლის ზავამდე, ჩამოთვლის რიგრიგად მოყოლებული იბერიის საზღვრებიდან შიდა ლაზეთისკენ: სკანდე-შარაპანი-მუსირისი. მეოთხე პუნქტად ამავე საზღვრებს შორის დასახელებულია „ლოსირი“, რომელიც როინის გაყოფებით მდებარე მნიშვნელოვან სტრატეგიულ პუნქტთა რიცხვს უნდა ეკუთვნოდეს, მუსირისის დასახელებით, როგორც ეს სწანს ოუსტინიანეს მსჯელობის მიმდინარეობიდან. ამ პუნქტის შესახებ 1934 წელს ჩვენ გაკვირვებით ვწერდით: „ასეთი პუნქტი საზღვლისხმებელია ან სკანდე-შარაპანისის სასაზღვრო საზღვრს ან სკანდის ლაზიკაში, იქ, სადაც სპარსულ-ბიზანტიელთა საომარი ოპერაციები ხდებოდა; ამ რაიონში არის, მაგალითად, ნოსირი, აბაშასა და ტეხურს შუა, რომლის მახლობლად მდებარეობენ

საომარი ოპერაციებით საკმაოდ ცნობილი პუნქტები: სამხრეთით Mhsov-ისულოთი, ხოლო ჩრდილოეთით Arcaiopoli-ნოქლაქევი“. 1936 წლის ივლისში ჩვენ მიერ ადგილობრივ, სოფელ ნოსირში ჩატარებულმა მუშაობამ შეგვიძინა ახალი მასალები.”

შემდგომ ამისა ს. ყაუხჩიშვილი განაგრძობს: „პროფ. გ. ნორაძის მიერ ჩვენთვის გადმოცემული ცნობით, სოფ. ნოსირში ერთს ადგილობრივ მცხოვრებს უპოვია ბერძნული წარწერით აგური. ადგილობრივ მცხოვრებს ყარამან ოდიშარიასთან ჩვენ მართლაც, ვნახეთ აგური, რომელშიაც ამოჭრილია ქვემოთ მოყვანილი წარწერა. ამ წარწერის პოვნის ისტორია შემდეგია: ნოსირის იმ ნაწილში, რომელსაც საოდიშარიო ჰქვია, ოდესღაც ძველი ეკლესია ყოფილა. არაგვის ახსოვს ის ეკლესია, არც ის, თუ ვის სახელზე იყო ის აგებული, ახსოვთ მხოლოდ მისი დანგრეული კედლები. ოთხმოციოდე წლის წინათ აუგიათ ხის ეკლესია, რომლის შენობა დღესაც დაცულია. 1902 წელს ადგილობრივ მცხოვრებლებს გადაუწყვეტიათ ძველი დანგრეული ეკლესიის ადგილას აეგოთ ახალი ქვითაგის ეკლესია. ამ იმონით მათ მოუსუფთაებიათ საჭირო მოედანი, გაუსწორებიათ ნიადაგი, ძველი მთლიანი ქვები გამოუყენებიათ, ხოლო ნატეხები ქვისა და აგურისა სოფლის გზაზე დაუყრიათ (50 ურემი ნატეხი აგური გადაყრიათ). ამ მუშაობის დროს ერთ აგურზე რაღაც წარწერა შეუნდავს ყარამან ოდიშარიას და შეუნახავს ეს აგური, ფრაგმენტულად დაცული. მოსუფთაებულ მოედანზე მცხოვრებლებს დაუწყიათ ახალი შენობის აგება და კიდევაც ამოუყვანიათ კედლები ერთი მეტრის სიმაღლეზე, ხოლო ამა-სობაში მოუსწრია 1905 წლის რევოლუციის ამბებს და შენობის აგებისათვის თავი გაუნებებიათ (დღესაც იქ დგას ერთი მეტრის სიმაღლის ქვის კედლები).

წარწერა ამოჭრილია კვადრატულ აგურში (30 სმ სიგრძე-სიგანე, 4 სმ სისქე), რომელიც დღეს ოთხ ნატეხად არის შენახული (აკლია მეზუთე ნატეხი ქვედა მარცხენა კუთხისა), 12 სტრიქონად...

...ქართულად: „ოდეს დაჯდები ტახტზე, მაცხოვარო, და გამოიკვლევე ჩემს ფარულ საქმეებს, დამიცავი მე შენი მარჯვენიო, უკვდაო და სამების წმიდაო, ... გამაღწეო შენ, ღმერთო, წმიდისა მიერ ძისა შენისა, იესუ ქრისტესი, უფლისა ჩვენისა, რომლის შემწეობით გაგვიანათლე ჩვენ, შეგვიწყალებე ჩვენ და გამოგვიცხადე ...“

და ბოლოს ს.ყაუხჩიშვილი ასე ასრულებს ამ შრომას: „ერთგვარ დასაყრდენს „ნოსირის“ ლოკალიზაციისათვის იძლევა შემდეგი გარემოებაც. წარწერა ნაპოვნი ძველი ეკლესიის ნანგრევებში, როგორც ვთქვით, დღეს არაგვის არ ახსოვს ის ეკლესია, არც ის, თუ ვის სახელზე იყო ის აგებული, მაგრამ ის ხის ეკლესია, რომელიც ამ ოთხმოციოდე წლის წინათ აუგიათ დროებით, დღესაც ატარებს წმსტეფანეს სახელს. წმ. სტეფანეს სახელობის ტაძრები ჩვენში იშვიათია... და აქ ჩვენს ყურადღებას აიყრებს ის ცნობები, რომლებიც მოცემულია აგათიას ისტორიაში. 554 წელს ონოგურისთან მომხდარი ბრძოლის აღწერის დროს აგათია „ონოგურისის“ სახელის განმარტებას ცდილობს და ამბობს: „ეს სახელი (ე.ი. ონოგურისი) ძველადვე შეერქვა ამ ადგილს შესაძლებელია იმის გამო, რომ პუნები, რომელთაც ონოგურები ეწოდებოდათ, ამ ადგილას შექმნიან კოლხებს წარსულ წლებში და დამარცხებულან და ამ გამარჯვების ნიშნად და ძველად ადგილობრივ მცხოვრებლებს ეს სახელი შეურქმევიათ ამ ადგილისათვის. ამჟამად ბევრი ასე კი აღარ უწოდებს, არამედ, რადგან აქ დაფიქსირებულია იმ წმინდა სტეფანეს ტაძარი, რომელიც, როგორც ამბობენ, საკუთარი ნებით შეება მტერს საუკეთესო ქრისტიანთა გულისათვის და ჩაქოლილ იქნა მოწინააღმდეგეთა მიერ, მისი სახელი ეწოდა ამ ადგილს“.

"ოთხი ტყვია"

ვევქ! იმ წყევულ ღამეს, იმ წყევულ ღამეს, წამითაც არ მოუხუჭავს ქვემეხს თვალები, არვის ინდობდა დაბრმავებული სინარბე, გაუჩერებლად რეკდნენ ომის ხარები.

ვაჭები თვალიდან დაკარგვია ერთ აფხაზს და უკანასკნელი ბოლო ხმაზე ბღაოდა: ჰე! ხმა გამეცით! სად ხართ, ინალა?! სად ხართ, ალხაზ?!!

გონამდგრეული სოფლის ბოლოსკენ გარბოდა.

ბრძოლის ველზე წრიალებდა ქარი მსტივინავი,

ცეცხლის ალი ყელში წველებოდა ფიჭვს და მუხას.

კოჯრის ხეობას მოსდო ლომური ღრი-ალი,

როდესაც წააწყდა ბედის შემხარავ სურათს:

სადაც ხეებს ტყვისგან ტოტები სცვიო-დათ,

ნაძვის ძირას ჩახუტებულნი იწვნენ ძმე-ბი,

თვალებიდან ცრემლები ერთგვარად სდიოდათ

და სხეულებს ტოვებდნენ, ვით ბუდეს მერცხლები.

მკერდგაბზარულმა, ინალს ხელზე და სახეზე

დიდხანს ეფერა, ალხაზს თვალები უკოც-ნა.

ძეების სიკვდილმა სისხლისღვრისკენ წააქეზეს

და მოძმე აფხაზმაც თოფი უბოძა.

"- ადექი! ვერ ვიბრუნებთ რაც დაკარგუ-ლია!"

წამოდგა განრისხებული სახით და მხერ-ით,

თანამებრძოლებს შესძახა: - სისხლი მწყურია

და ერთი ორი ტყვიაც გაისროლა ზევით. შურისძიებისკენ გზებს გაუდგნენ აფხ-აზნი.

ნაპერწკლებს ყრიდნენ თვალების ფართო გახელებით -

მათ გულებში ბოღმა ყვფდა როგორც ნაგაზი

და გზად გადაეყარათ პატარა ქართველ-იც.

უცოდველ არსებას მიუვარდნენ საცე-მად,

თოფის ღულა მიუჭინეს პირდაპირ წარბზე,

(თითქოს მაგისგან იწყებენ სისხლის აღებას),

უნდა გამოეკრათ ხელი და ბოლო წამზე: აფხაზის სულის სიღრმეში აენთო ღმერ-თი,

ამბოხებულებს უყვირა: ჰეი! შეჩერდით! პატარას მოაცილა თოფის ცოდვილი ტუჩი

და ჯაღათს ცხვირში უთავაზა ცხარე მუშტი!

"ადექი! ადექი! მომე პაწია ხელი!"

გულში ჩაიკრა ატირებული პატარა, ლომისებურ თათებით აიტაცა ზევით

და დასისხლულ ველებზე სულ ზურგით ატარა.

როდესაც მიუახლოვდნენ მდინარის ნაპირს -

იქ სადაც ტყვიები ხეებთან წყვეტდნენ კაეშირს,

სადაც ალი ვერ წველებოდა დალოცვილ ადგილს,

თავის ლომური მხრებიდან ჩამოსვა ბაეშვი.

აფხაზურად უყვირა: ულას! უცა! რაც ჩვენსავე ენაზე ნიშნავს: ჩქარა! წადი!

ისიც მალევე შეეფარა ტყეს გაუფალს, აღარ მოჩანდა არც ის და არც მისი ლანდი...

მათ უახლოვდებოდათ ომის ღრიანცველი, ძმათა შემხარავმა ზარმაც იყვილა ხვეში.

დასავლეთიდან აგუგუნდა ტყვიამჭრქვე-ვი

და აფხაზი გამირი მოჰყვა ცეცხლოვან თქეშში.

პირველმა და მეორემ გაუკაწრა მხრები, ხოლო გვერდით ჩაუარა მესამე ტყვიამ,

მაგრამ მეოთხემ გაუო ლომური მკერდი და სამუდამოდ შეუერთა მიწის წყველი-ადს!

ნიკა ბაბაღუა

"ოთხი ტყვია"

ფეისბუკში გამოქვეყნებული ეს ლექსები დაეით ქობალიამ გადმომიგზავნა საკუთარი კომენტარით, რომელსაც გთავაზობთ უცვლელად.

"მხოლოდ ქართველს და აფხაზს შეუძლია ასეთი სახის შექმნა!

მხოლოდ ქართველს და აფხაზს შეუძლია ომით დანგრეულის და დამწვარის გამთელება!

...ორი კვირის დაწყებული იყო ომი ენგურს გაღმა. იმ დროს, ჯერ კიდევ ტელევიზიაში ვირიცხებოდა და მაშინდელ თავგაცებს ვთხოვე საგანგებო უფლე-ბამოსილების წერილი მოეცათ ჩემთვის,

რომ ქვეყნის შიგნით დაუბრკოლებელი გადაადგილება შემძლებოდა. მაშინდელი ტელევიზიის საბუთი იმ ყანალებზეც მო-ქმედებდა, შევარდნაძე-უსსენებელის ხელდებით, სამთავრობო სტატუსით რომ ძარცვავდნენ და ძალადობდნენ საკუთარ ხალხზე!

11 თვე დავყავი ომში, ტელეკამერით, ფოტოაპარატით და ჩანაწერების ბლო-კნოტით ხელში. უამრავ უცხოელ კოლეგას შეეხვედრივარ იმ დღეებში ენგურს გაღმა თუ გამოღმა და მითხროვია - თქვით, რომ ეს არ არის „ქართველ-აფხაზთა ომი“,

რომ საქართველო სხვა ქვეყნების ჯარებს ეომება, თქვენნი ნათქვამი შორს გაგარდება, იქნება საქმეს ეშველოს, დაგვეხმარეთ-მეთქი!

ყველა ერთხმად მპასუხობდა - „თქვენმა პრეზიდენტმა შევარდნაძემ თქვას, რომ „საქართველო ელცინის რუსეთს ეომება აფხაზეთში“ და მაქსიმუმ ოცდაათს საათ-

ში მთელ მსოფლიოს აგადაპარაკებთო!"

შევარდნაძე-უსსენებელს ეს ვერავინ დააძღვეინა და მხოლოდ 1998 წელს თქვა პირველად - „არ ვიცოდი და, თურმე, ელ-ცინის რუსებს ვეომებოდით აფხაზეთშიო!"

არადა - მთელმა საქართველომ იცოდა ამის შესახებ!

„საქართველო-აფხაზეთის ომი“ მტრის მოგონილი რომაა, მარტო სომეხთა უზნეო და თავხედური განცხადებებიც კმარა -

„ქართულ ფაშიზმის წინააღმდეგ“ სომეხთა გამირული ბრძოლების შესახებ“, ინტერ-ნეტსივრცეს რომ აბინძურებს და კვლავაც ქართულ-აფხაზეთი ურთიერთობის დაძ-აბევას ემსახურება!

კარგა ხანია, სომეხები დაუფარავ უკმაყ-ოფილებას გამოთქვამენ ქართულ-აფხ-აზეთი ურთიერთობის დათბობის გამო და აფხაზეთის ხელისუფლებაში მოსვლით იმუქრებიან, რომ რუსების მიერ ინსპირირე-ბული და სომეხების მხარდაჭერილი, ძმათამკვლელი „ომის მონაპოვარი შეინარ-ჩუნონ!"

- ეს არ უნდა მოხდეს!

- ყველაფერი უნდა ვიდონოთ, რომ ეს არ მოხდეს!"

ნიკა ბაბაღუა

დამატებით ვაქვეყნებთ სოხუმში მცხ-ოვრები სტუდენტის, აფხაზი ყმაწვილის ნიკა ბაბაღუას სხვა ლექსებს და მის პა-სუხად ქართველი ყმაწვილის მიერ შექმ-ნილ ლექსს.

* * *

ოღონდ მარჯვენას მქონდეს მრთელობა და გული სიყვარულით გულბოდეც,

ვერავინ წამართმევს ქართველობას, ვისაც როგორც არ უნდა სწყუროდეს!

მე ვერ დავიღამ მოღალატის გვირგვინს, გინდ ჯვარს მაცვან, გინდ ყელს ჯაჭვი მეტას,

მოძულე ტომთა ენაზე დიდინს - ვარჩევ ჩემსავე ენაზე ყვფას!

* * *

სინანული თვალს მომდგომია ცრემლად, გასულ დღეთა შავი აჩრდილი დამდევს,

არ ვარ პირმოძლიმარი როგორც ძვე-ლად,

გულზე ცოდვათა მიძიმე ღოღი მადევს! წარსული ნაიარევეზე მაბიჯებს.

აღარ მყოფნის ნუგავი ერთგულ სულთა, დამე მითვლის უკანასკნელ ნაბიჯებს,

არაფერი იქნება როგორც მსურდა! ამომავალ ცისკარს ხელით ვერ შევწე-ლი,

არ მინდა სხივთა მირაჟებს ვიცავდე! უკვე გვიანია,ვერაფერს შევცვლი,

გოღება მიმყვება კუბოს ფიცრამდე! ვგრძნობ მოახლოვებულ მიწის სიცივეს,

მალე ამომხდება სული ვნებული, წვიმის მაგივრად ცრემლები იწვიმებს,

ბედი! ო, ბედი მქონია წყევული!

ნიკა ბაბაღუა

სასახლე თუ მფარვახანეთა კოშკი - რა ისტორიას

ზუგდიდის ბოტანიკური ბაღის შესასვლელში არქეოლოგიური გათხრების შედეგად აღმოჩენილი ნანგრევების წარ-მომავლობაზე განსხვავებული მოსახრებები არსებობს. კვლევის სამუშაოები ჯერ არ დასრულებულა, ის დროებით შეჩერებუ-ლია, თუმცა რა შენობასთან გვაქვს საქმე, ვარაუდებს უკვე გამოთქვამენ.

ზუგდიდის გამგეობის ძველთა დაცვის განყოფილების უფროსის ლაშა ჯიქიას აზრით, ეს შესაძლოა სამეგრელოს მთავრის, დავით დადიანის დის სასახლე იყოს, რადგან ნაშთი, რაც სამუშაოების წარმოების პროცესში გამოიკვთა საკმარე ვრცელდა. მაგრამ აღნიშნავს იმასაც, რომ ისტორიულ წყაროებში ამ ტერიტორიაზე სასახლის არსებობის შესახებ ცნობები დაცული არ არის.

აღმოჩენილ ნაშთზე განსხვავებული მოსაზრება აქვს საქართველოს მემკვიდრეობის სახელის დირექტორს და „დადიანების სასახლეთა გადარჩენის ფონდის“ თავმჯდომარე გიორგი კალან-დიას. მისი თქმით, ბოტანიკური ბაღის შესასვლელში ისტორიულ წყაროებში, მათ შორის ონა მეუნარგვას მონაცემების მიხედვით, მდებარეობდა ე.წ შენგელაიას კოშკი, ამიტომ აღმოჩენილი ნანგრევები

ვერ იქნება სამეგრელოს მთავრის, დავით დადიანის დის, პუპი დადიანის სასახლე. კალანდიას განმარტებით, საუბარია სასახლესთან არსებულ საგუმავო-კოშკზე, რომელზეც ზარბაზანი იდგა და ყოველი მნიშვნელოვანი მოვლენის დროს - უფლისწულის დაბადება, შობის დღესასწაული, ახალი წლის დადგომა, დეკოლოლის ინაუგურაცია თუ მთავრის მიერ განსაკუთრებული სტუმრის მიღება, ამ კოშკიდან ზარბაზანს ისროდნენ.

„ისევე, როგორც ეს ხდება ბუკინგემის სასახლეში, ინგლისში. ანუ, როგორც შეესაბამება ვეროპულ სასახლეს, ასეთი ცხოვრებით ცხოვრობდა ზუგდიდის და-დიანების სასახლე. ამიტომ, უნდა ვივა-რაუდლოთ და სავარაუდოდ ასეა, რომ ბოტანიკური ბაღის შესასვლელში იყო შენგელაიების საგუმავო-კოშკი“, - განუცხ-ადა მან „ლაივპრესს“ და დასძინა, რომ მისგან არქეოლოგიური სამუშაოების წარმოებას, რამაც ძალიან საინტერესო შედეგები უნდა მოგვცეს.

ახნაური ზურბა შენგელაია, ვისი სახ-ელობაც ისტორიულ წყაროებში ეს კოშკი მოიხსენიება, მწერად ღუო ქიანგელის ბაბუა იყო. მერიის ძველთა დაცვისა და ტურიზმის განყოფილების უფროსი ბესიკ

ინახაზს დადიანების ბაღში

არახამია ამბობს, რომ დადიანების სასახლეს შემოვლელი ქონდა ე.წ ჭიშკრის მცველი კოშკი, რომელიც მდე-ბარეობდა არა ბოტანიკური ბაღის შესასვლელში, არამედ სასახლის ახალი ჭიშკრის ტერიტორიაზე, დღევანდელი მეო-რე სკოლის მიმდებარედ. ბესიკ არახამიას თქმით, ეს, მათ შორის, სოლომონ ცაიშვილის ნარშრომიდანაც ირკვევა. რა შენობასთან შეიძლება გეჭონდეს საქმე, როცა აღმოჩენილ ნანგრევების იდენტი-ფიცირებას ვცდილობთ, განმარტა: „ვარაუდების დონეზე ამ საკითხს ვერ გადავწყვეტთ. მეტიერული მიდგომა, არ-ქეოლოგების ჩარევაა საჭირო, რომ დავაზუსტოდ, რომელ ტერიტორიაზე რა იყო.“

მათგან განსხვავებით, ბოტანიკურ ბაღში განხორციელებული არქეოლოგიური სამუშაოების ხელმძღვანელი რევაზ პაპუაშვილი თითქმის დარწმუნებულია, რომ აღმოჩენილი ნანგრევები დადიანების ძველი სასახლის ნაშთია, რომელიც დაი-წვა. მისი თქმით, იკვეთება ძალიან დიდი, თითქმის 100 მეტრის სიგრძის შენობა, ბევრად დიდი, ვიდრე დღეს შემორჩენილი სასახლეებია, ამიტომ ის შენგელაიების კოშკი ვერ იქნება.

აღმოჩენილი ნანგრევები

„არსებობს ყველანაირი საფუძველი, რომ მოვიაზროთ რომ ეს სასახლე, მერე, ნიკოსეული სასახლის ადგილას ააშენეს. ისიც განადგურდა ცოტა ხანში და ააგეს ეკატერინესეული სასახლე. მერე უკვე ნიკოსეული სასახლე დააშენეს ნანგრევე-ბზე. კოშკი როგორც წესი პატარაა. კოშკი შეიძლება შემადგენელი ნაწილი იყოს რაღაც კომპლექსის, მაგრამ ეს დიდი კომ-პლექსია. მრავალი ოთახებისგან შედგება“, - გვითხრა რევაზ პაპუაშვილმა.

არქეოლოგის თქმით, აღმოჩენილი შენო-ბის გვემა, ოთახების რაოდენობა, მათი დანიშნულება უცნობია, მაგრამ ფაქტია, რომ ბოტანიკური ბაღის შესასვლელში „გრანდიოზული ნაგებობის ნანგრევებია“. შესაძლოა თუ არა სამუშაოების დას-რულების შემდეგ შეიცვალოს პირველი მონაცემი, გვითხრა, რომ შეიძლება მოხდეს ყველაფერი, თუმცა ამ ეტაპზე ეს სა-ფუძველი არ არსებობს.

„ომბექტები უნდა მომზადდეს, ტურის-ტულად საინტერესო რომ გახდეს. მათ ამისთვის სჭირდებათ შესაბამისი გარემოს მოწყობა, ადამტაცია“, - გვითხრა ძველთა დაცვის განყოფილების უფროსმა ლაშა ჯიქიამ.

ნიკოლორაია

რას არ გაიგონებს ქაოსის ყური???

(ანუ, ჟურნალი „ანაკლია“ ანაკლიაში პორტის მშენებლობის დაწყების ნაცვლად) „ანაკლია პორტის“ ტენდერში გამარჯვებულად გამოცხადებული „ანაკლიის განვითარების კონსორციუმი“ იგივე „ხაზარაძე და კონტი ჯგუფი“ სახელმწიფოსთან, ანაკლიაში პორტის მშენებლობის ხელშეკრულებაზე ხელმოწერის და მშენებლობის დაწყების ნაცვლად – „თიბისი გალერეაში ჟურნალი „ანაკლიის“ პრეზენტაციას აწყობს და ანაკლიის ღრმაწყლოვანი პორტის მშენებლობის დეტალურად გაშუქებას აპირებს“.

ბრავო, ვინ მამაძაღვს არ გაუხარდება ახალი ჟურნალის დაარსება და გამოცემა, ისიც ჟურნალი „ანაკლიის“, მამამაძღვლონ საქმე რომ არ იყოს შიგ ჩადებული!

პორტის მშენებლობის დაწყების ვადის გადასაწყვედად, აქამდე ნაცვლად, ანაკლიის აბორიგენი მოსახლეობის გასახლება და ანაკლიის მშენებლობის დაწყებამდე „მაქაცარიას დინაგუშუბას გათხრა“ შედეგი რომ ვერ გამოიღოს, ტენდერში გამარჯვებული კონსორციუმი – სანამ პორტის მშენებლობას დაიწყებდეს, ორ თვეში ერთხელ, ერთი წლის მანძილზე, ჟურნალი „ანაკლიით“ გართობას გეთავაზობს!

შესანიშნავი იდეაა, – პატივცემული რეკორდული, მაღალპროფესიული ავტორი, ბატონ აკა მორჩილაძესთან ერთად, ერთ წელიწადში თორმეტჯერ თუ არა აბორიგენებს მინც გამოსცემს „ანაკლიის ღრმაწყლოვანი პორტის მშენებლობის დეტალურად“!

თუ ჩემს წინადადებას მიიღებენ და ვითანამშრომლებთ, დასაწყისისთვის, ერთი სექტანტის ვიზიტის მასალა შემიძლია უსასყიდლოდ გადავცე ძვირფას რედაქციას!

არ ვხუმრობ, ორ ათეულზე მეტი სტატია მაქვს გამოქვეყნებული ამ თემაზე ბოლო ოთხი წლის მანძილზე!

ახლა, რაც შეეხება ანაკლია პორტს და მის გარშემო შექმნილ პრობლემებს:

2012 წლის პირველი ოქტომბრის არჩევნებში ნაცმოურის რეჟიმის მოულოდნელი დამარცხებისგან გამოწვეული შოკი დენანს არ გაგრძელდება და პირველი, რასაც დამარცხებული ნაცრეჟიმი წაეპოტინა ანაკლია აღმოჩნდა, სადაც ახალი მთავრობის დაგეგმვის მიწის ამოშოგველი „გეოგრაფიკა“ ჩაიფარა და მოსახლეობას აუწყა, რომ „ლაზიკა პორტის“ მშენებლობა გრძელდება და მათი სახლკარი უნდა აიხომოს რადგან იგი მომავალი პორტის არეალში მოექცა!

გასახლებულთა შორის ჩემი კარმიდამოც მოჰყვა (ეს უკვე მეორედ, პირველად 2011 წელს აგვარეს ახლანდელი სასტუმრო „ოქროს საწმისის“ მიდამოებიდან) და საქმის გასარკვევად თბილისში ვესტუმრე შპს „გეოგრაფიკს“, სადაც განმარტეს – „ლაზიკა პორტის“ პროექტი გრძელდება და მთავრობის დაგეგმვით ვეშაობთ ანაკლიაში. დაგეგმული გეგმას იმ ტერიტორიების ახომავა სადაც პორტი უნდა განთავსდეს და მოსახლეობის გამოკითხვა, ალტერნატიულ ფართს მოითხოვენ თუ გაყიდვას მათზე აღრიცხულ საკარმიდამო ფართს.

ჩემთვის მოულოდნელი, მაგრამ ნათელი იყო, რომ მუხუხავად ხელისუფლების შეცვლისა, სინამდვილეში არაფერი იცვლება და მაშინვე გაზეთ „ილორში“ გამოგაქვეყნე სტატია სათაურით „სააკაშვილის ანაკლია ანაკლიას არ ტოვებს“, სადაც პირველად და ღიად ვამხილე „ლაზიკა პორტში“ ჩადებული ვერაგული გეგმა, რომელიც არა სამოქალაქო-სამრეწველო პორტის აშენებას, არამედ სამხედრო საზღვაო ბაზის შექმნას ითვალისწინებდა. ამ უკანასკნელს მყისიერი და მძაფრი რეაქცია მოჰყვა პრეზიდენტ სააკაშვილისგან. გაზეთის გამოსვლის დღესვე ტელევიზიით დედა არ გვაგინა, თორემ არაფერი დაგვადლო იმათ, ვისაც – „თუნდაც აშშ-ს სამხედრო საზღვაო ბაზის აშენება არ მოგვწონდა ანაკლიაში“. ეს ფრაზა პრეზიდენტოფილია უფრო ვრცელად წყლავდა გაიმეორა ანაკლიაში პორტის მშენებლობასთან დაკავშირებით – „ლაზიკა პორტის“ აშენება 2013-ში უნდა დაემთავრებინა, რომელსაც ავღანეთიდან ამერიკული სამხედრო ტექნიკის გადმოსატანად ვეგეგმავდი, მაგრამ არ დამცალდაო!

2012-ის მიწურულს, დასაშვებია, ახლანდელი მთავრობას არ ესმოდა რას ნიშნავდა „ანაკლიაში სამხედრო საზღვაო ბაზის და ნახევარ მილიონ მოსახლეზე ქალაქ ლაზიკას აშენება“, მაგრამ ოთხი წლის შემდეგ მინც ხომ უნდა გახსენდებოდა

კონება და დაფიქრებულიყვენ, რატომ მიაღმა სააკაშვილი ჯიუტად აბორიგენ ანაკლიელთა დასახლებას?

მკითხველმა უნდა იცოდეს, რომ საქართველოს დღევანდელი პემიერ-მინისტრი და პირველი ვიცე-პრემიერი, ბატონები, კვირიკაშვილი და ქუმისიშვილი შესანიშნავად იცნობენ ბატონ სპარტაკ ერაგიას ახალი აბრეშუმის გზისა და მის შემადგენლობაში შემავალი ანაკლიის სატვიტო-სატრანსპორტო კვანძის კონცეფციას.

სატვიტო-სატრანსპორტო კვანძი თავის შემადგენლობაში განიხილავს, როგორც ახალ ღრმაწყლიან მრავალფუნქციურ საზღვაო ნავსადგურს, ასევე ახალ სატვიტო-აეროპორტს, სამრეწველო და ეკონომიკურ ზონებს, დამხმარე (Supporting) ინფრასტრუქტურას, მთლიანად ზონის ეკოლოგიურ და ადგილობრივი მოსახლეობის სოციალურ-ეკონომიკურ საკითხებს.

საგანგებოდ უნდა გაესვას ხაზი, რომ – საზღვაო ნავსადგური დაპროექტებულია არა მოსვენებით, არამედ ნამდვილად 100 მლნ. ტონა ტვირთბრუნვაზე, შორეულ პერსპექტივაში განვითარების შესაძლებლობით.

ეს მასალები ნამდვილად წარმოადგენს საბაზისო და პირველ წყაროს, რადგანაც მათი დამუშავება დაწყებულია ჯერ კიდევ 2001 წელს.

სწორედ ამ მასალების მეშვეობით გაიცნეს ანაკლია და მისი შესაძლებლობები ბატონმა ხაზარაძემ და მის მიერ საქართველოში სარეზონანსო სამუშაოს მოსაპოვებლად და არა ინვესტიციების განსახორციელებლად ჩამოყვანილმა კონტი ჯგუფმა.

მიუხედავად იმისა, რომ ზემოთაღნიშნულად კოცეფციას ზურგი აქცია საქართველოს მთავრობამ და მისმა რჩეულმა, ტენდერში გამარჯვებულად გამოცხადებულმა კომპანიამ, სამართლიანობა მოითხოვს ითქვას – ხაზარაძე და კონტი ჯგუფის „ლაზიკა“ ორჯერ დიდია სააკაშვილისეულ „ლაზიკა გუბურაზე“! გასულ კვირას, ერთ-ერთ შეხვედრაზე, რომელიც ჩემი ბოლო სტატიაში საინფორმაციო ანალიტიკურ სააგენტო „IVERI-ONI“-ში გამოქვეყნებას მოჰყვა, იქაც დაისვა ეს შეკითხვა და ერთმა საურის მონაწილემ ნახევრად ხუმრობით განგვიმარტა: „მოახლოვებულ არჩევნებში სამი კაცია გარანტირებულად გამარჯვებული. ესენია – კვირიკაშვილი, ქუმისიშვილი და ხაზარაძე“!

როცა გაკვირვება შეგვატო ყველა იქ დამსწრეთ, ხანგრძლივ – თუ კი, არჩევნები მმართველმა პარტიამ მოიგო, ისედაც ხომ გამარჯვებული რჩება ეს სამეული, მაგრამ, ვინცობაა, მოხდა სასწაული და ნაცები მორუნდნენ – „ანაკლია პორტად“ მონათლული „ლაზიკა პორტი“ გაუტრეკო ხოხორად უჭირავთ ხელში. ის კი არა, ვალსაც კი დაადებენ უკანმოზრუნებულებს – თქვენი „ლაზიკა“ არაფერია იმასთან შედარებით, რასაც ჩვენ ვაპირებთ!

არ ვიცი რამდენად გამართლებია ეს მასალა ახალდაარსებულ ჟურნალ „ანაკლიას“ რედაქციას და მათ იდეოლოგებს, მაგრამ ეს არის ფაქტი, რომელსაც ვერსად გავამცვლო!

ზემოთ „ანაკლია პორტის საბაზისო კონცეფცია“ ვახსენე. მე მას არანაკლებ კარგად ვიცნობ. ვიდრე ბატონები – კვირიკაშვილი და ქუმისიშვილი. ამიტომ, ჩემთვის გასაკვირი და ამოუხსნელია, მათ მიერ, საერთაშორისო ექსპერტების არაერთგზის მოწონებული „საპროექტო მოსაზრებები“ იგნორირება, რომელიც ზღვის მაქსიმალურად პატარა ნაპირს იკავებს, საერთოდ არ ეხება დასახლებულ ტერიტორიებს და უკიდურესად შესაძლებლობებს იძლევა პორტის და სამრეწველო ეკონომიკური ზონის გაფართოება-განვითარებისთვის!

ამის შემდეგ, ბუნებრივია ისმება კითხვა – რას ნიშნავს ყოველთვის? შეგეძლია ამ საქმეს ჟურნალ „ანაკლიას“ დაარსება, პატივცემული მწერლების, ჟურნალისტების და გამომცემლების მოწვევა?

ამ და სხვა კითხვებზე პასუხის გასაცემი, კარსმომღვარი არჩევნების წინ, ხალხს რომ საბოლოოდ არ გადააწუროს ქვეყნის სასიკეთოდ მოქცევის იმედი!

ზემოთ „ზღვის ნაპირის და დასახლებული ტერიტორიების გაფართოება“ ვახსენე, რომელიც მაქსიმალურადაა გათვალისწინებული „ანაკლია პორტის საბაზისო კონცეფციაში“. სამწუხაროდ, ანაკლია პორტის სატენდერო მოთხოვნებში საერთოდ არაფერია ნახსენები, საქართველოს შემოკრევილ ტერიტორიაზე დარჩენილი, ზღვის ისედაც მცირე, სანაპიროს

მოჭირნედ გამოყენებაზე და დასახლებული ტერიტორიების ხელშეუხებლობაზე, გამოუვალი შემთხვევის გარდა, რაც ინვესტორს უფლებას აძლევს ისე მოექცეს მათ, როგორც თვითონ მოაწყობს და მოეხერხება!

თუმცა, ინვესტორი რა შუაშია, როცა ყველა ამ შავი საქმის მოგვარება საქართველოს მთავრობამ იკისრა და ასრულებს კიდევ!

ამ საკითხზე მეტს არაფერს ვიტყვი, რადგან მას ვრცელად შეეხე ვინა სტატი-აში, რომელიც 29 ივლისს „IVERIONI“-ში გამოქვეყნდა და დაინტერესებულ მეკითხველს შეუძლია ნებისმიერ დროს გაეცნოს.

ორი წლის წინ „საერთო გაზეთში“ გამოვაქვეყნე სტატია, სადაც მკითხველს ვაუწყე ახალი საერთაშორისო საინფორმაციო მედიასაშუალებების შესაძლო დაფუძნების შესახებ, რომელიც პირობითად „ახალი აბრეშუმის გზის მიმომხილველის“ სახელით გამოვიდოდა სამხეობა და დასაწყისში მისი წაკითხვა – ქართულ, ჩინურ და ინგლისურ ენებზე იქნებოდა შესაძლებელი!

გაზეთი (ან ჟურნალი) იქნებოდა ყოველთვიური გამოცემა და ახალი აბრეშუმის გზაზე მდებარე ყველა ქვეყნის (და არა მარტო მათი) სამრეწველო, საინვესტიციო პროექტები გამოქვეყნდებოდა და საქმიან სამყაროს მიეწოდებოდა. მისი გამოცემა ტენდერში გამარჯვებულის გამომცხადებისთანავე დაიწყებოდა!

მაგანს გაუჩნდება კითხვა – ტენდერში გამარჯვებული გამოცხადდა, სად არის „ახალი აბრეშუმის გზის მიმომხილველი“?

აქ ძალაუნებურად უნდა შეგვერდეთ და მკითხველს განვუმარტოთ, რომ ტენდერში გამარჯვებული არ გამოვლენილა, რადგან, გარკვეულ მიზეზთა გამო, გამარჯვებული კი არ გამოვლენილა, სარბიელზე მარტოდ დარჩენილი „ანაკლიის განვითარების კონსორციუმი“ იგივე „ხაზარაძე და კონტი ჯგუფი“ გამოცხადდა გამარჯვებულად!

არაფერს ვამბობ იმაზე, თუ რამდენად ღირსი იყო ე.წ. „გამარჯვებული“, რომელიც ახლა დაემტკიცა ინვესტორს და, როგორც ზემოთ ვახსენე სააკაშვილისეულ „ლაზიკა პორტის“ ქვეყნის დამანგრეველ იდეასა ჩაფრენილი. მკითხველს მინდა გავაცნო, თუ რატომ დატოვა ტენდერი, ფინისის სწორზე გასულმა კონსორციუმმა „ანაკლია პორტი და ეკო პარკმა“, კონსორციუმში შემავალ ამერიკულ „აიკომთან“ და ჩინურ გიგანტ „ფაუერჩაინასთან“ ერთად?!

ჩემთვის უცნობი მიზეზების გამო „ანაკლია პორტის საბაზისო კონცეფცია“ ავტორმა ბატონმა სპარტაკ ერაგიამ ტენდერის პირველი ეტაპის დამთავრებისთანავე დატოვა კონსორციუმი „ანაკლია პორტი და ეკო პარკი“.

გასული წლის, ოქტომბერ-ნოემბერ-დეკემბერი, „ანაკლია პორტის წინა საპროექტო თვალსაზრისის“ მომზადების საგანგებოდ დაძაბული პერიოდი იყო კონსორციუმ „ანაკლია პორტი და ეკო პარკში“ შემავალი ქართველი და უცხოელი კომპანიებისთვის. როგორც ჟურნალისტი, ასევე საგანგებო ყურადღებით ვადევნებდი თვალს საქმის მიმდინარეობას და პერიოდულად პრესის და საზოგადოებრივი ქსელის საშუალებით ვაწვდიდი ინფორმაციას დაინტერესებულ მკითხველს. არ ვიცი მათში საქართველოს მთავრობის ჩინოვნიკები თუ იგულისხმებოან, მაგრამ ეს მათი საქმეა, ქვეყნის აშენებით დაინტერესებული მკითხველის ყურადღება ნამდვილად არ მოგვეკლებია!

გასული ნოემბრის დასაწყისში საბოლოოდ გამოიკვთა, რომ – ჩინური გიგანტი სახელმწიფო კომპანია „ფაუერჩაინა“ ლოკომოტივად ჩაუდგებოდა კონსორციუმს და ანაკლია პორტის დაფინანსების, აშენების და მისი წარმატებული ფუნქციონირების გარანტიად გამოვიდოდა. გამომდინარე აქედან, ყველაზე მეტი კითხვები ჩინურ კომპანიას ჰქონდა და – მათი უმრავლესობა „ანაკლია პორტის“ დამკვეთსკენ, ანუ საქართველოს მთავრობისკენ და მათ მიერ ინვესტორისთვის მომზადებული ხელშეკრულების სარეგულა-ბზე იყო მიმართული!

ყოველი ახალი შეკრების და მსჯელობის შემდეგ კითხვების რაოდენობამ ორასს მიაღწია და ისინი საპასუხოდ და განსახილველად გადაეცა მთავრობას და მის სატენდერო კომისიას, სადაც გარკვევით იყო მითითებული – ვიდრე ამ კითხვებზე პასუხს არ მიიღებდა კონსორციუმი „ანაკლია პორტი და ეკო პარკი“ ტენდერის ფინისზე საბუთების წარდგენას არ მოახდენდა!

ეს არ ყოფილა ულტიმატუმი, მკითხველ-

მა მინდა იცოდეს – ეს იყო „ანაკლია პორტის“ დამფინანსებლის, მშენებლის და მისი წარმატებულად მუშაობის გარანტიის მომცემი ჩინური სახელმწიფო კომპანია „ფაუერჩაინას“ განცხადება, რომელსაც ჩინეთის სახელმწიფო უმაგრებდა ზურგს!

სამწუხაროდ, – ისე მიიღია გასული წელი და მიმდინარე წლის იანვარი, არცერთ კითხვაზე პასუხი არ გაცემულა, ასე მარტოხელად დარჩა ტენდერის ფინისზე „ხაზარაძე და კონტი ჯგუფი“, რომელიც, საქართველოს პრემიერ-მინისტრ გიორგი კვირიკაშვილის განცხადებით „უკომპრომისო ბრძოლაში ღირსეულ გამარჯვებულად“ გამოცხადდა 2016 წლის 5 თებერვალს!

ანაკლიაში პორტის აშენების ორ უმნიშვნელოვანეს მომენტზე – ზღვის ნაპირის დაზოგვა და მოსახლეობის ხელშეუხებლობაზე უკვე ვისაუბრეთ. დავასახელებ ხელშეკრულების კიდევ სამ უმნიშვნელოვანეს მოთხოვნას:

- 1. პორტის მშენებლობის 100%-იანი ფინანსური უზრუნველყოფა.
- 2. ტენდერში გამარჯვებული გამოცხადებისთანავე არაუგვიანეს 3 თვეში სახელმწიფოსთან ხელშეკრულების გაფორმება (ხელის მოწერა).
- 3. პორტის მშენებლობის დაწყება არაუგვიანეს 2016 წლის პირველი ივნისისა.

ვნახოთ როგორ შესრულდება იგი „ტენდერში გამარჯვებულად“ გამოცხადებულმა კონსორციუმმა:

- 1. ტენდერში გამარჯვებული ახლა დაემტკიცა ინვესტორს.
- 2. ტენდერში გამარჯვებული 2016 წლის 5 თებერვალს გამოცხადდა, ხელშეკრულება მთავრობასთან 5 მაისს უნდა გაფორმებულიყო. იგი დღემდე ხელმოუწერელია.
- 3. პორტის მშენებლობა 2016 წლის პირველ ივნისს უნდა დაწყებულიყო, ნაცვლად ამისა, გაცხადდა, რომ იგი მომავალი წლის გაზაფხულზე იკვებება.

შეგნებულად არაფერს ვამბობ, ზემოთ-ჩამოთვლილი პირობების შეუსრულებლობის გამო, ტენდერის პირობებით დადგენილი პირგასამტეხლოს შესახებ. მიმანხია, იგი უნებოდ უნდა გაარკვიოს ქვეყნის შესაბამისმა სახელმწიფო სამსახურმა.

ვიმედოვნებ, მკითხველს საკამრისად აუწყებინა „ანაკლია პორტის საბაზისო კონცეფციის“ არსებობის შესახებ, რომელიც ყველა ზემოთხსენებულ სატენდერო მოთხოვნებს ზედმიწევნით აკმაყოფილებს და ამის შესახებ დაწერილებით მოეხსენებათ ქვეყნის პრემიერ-მინისტრს და პირველ ვიცე-პრემიერს. მიუხედავად ამისა, ის არა მარტო იგნორირებული, არამედ, ფართო საზოგადოებისათვის სპეციალურად დაეოწმება არის მითხვებული. შექმნილი გარემოება იძლევა გვეჩვენოს საფუძველს, რომ, გაუგებარ მიზეზთა გამო, მთავრობას თვალში არ მოხდის ტენდერის ფინისზე თამაშად გასული კონსორციუმი „ანაკლია პორტი და ეკო პარკი“ და ამიტომაც არ განიხილება მისი „წინასაპროექტო მოსაზრება“, რომელიც მაღალპროფესიონალ ექსპერტთა აზრით, სახელმწიფოს მიერ დადგენილი, ტენდერის ყველა პირობას ასრულებს, რომ არაფერი ვთქვათ პორტისა და მისი ინფრასტრუქტურის საინჟინრო-ტექნიკური გადაწყვეტის სრულყოფილებასა და მისი ოპერირების ფართო შესაძლებლობებზე. ასევე პროექტით განსახლებული თაფისუფალი სამრეწველო-ეკონომიკური ზონების ეფექტური საქმიანობის განსაკუთრებულ პერსპექტივებზე ჩინელ ინვესტორ-პარტნიორთან – სახელმწიფო კომპანია „პაუერ ჩაინა“-სთან ერთად.

სათქმელი კიდევ ბევრია. ვნახოთ რა შედეგი მოჰყვება ამ შენიშვნებს და შეხსენებებს, რომლებიც მარტო ჩემი ჟურნალისტური შემოქმედების ნაყოფი არაა. კიდევ ერთხელ გავიმეორებ – კეთილი გულით მივესალმებით ახალი ჟურნალის გამომცემს!

მაგრამ, ათასწლეულის პროექტისადმი, საქმიანი მიდგომის ნაცვლად, განცხადება – „თიბისი გალერეაში ჟურნალი „ანაკლიის“ პრეზენტაცია შედგა“, ქვეყანა და მისი მოსახლეობა ორ თვეში ერთხელ 3.000 ცალ ჟურნალ „ანაკლიას“ უსასყიდლოდ მიიღებს, პორტის მშენებლობა კი მომავალი წლის გაზაფხულზე დაიწყება“ – არა მარტო ანაკლიელების, არამედ მთელი ქვეყნის მოსახლეობის წინასაარჩევნო დაცინვა და აბუჩანად აგდებაა, რაც შეიძლება დღევანდელი მთავრობისადმი ნდობის დაკვეთებისა და მისი რეიტინგის დაცემის ერთერთ მიზეზად მოგვევლინოს!

დავით ძოგალია

სპორტული კუთხე მიჰყავს შურნაღისტ ბიორბი ჯალალანის მამუკა ბორბოძე: მისამ დილას ბავილიკე და სულ ბაღაპირი...

საქართველოს ნაკრების ლიდერ მამუკა ბორბოძეს იენისის ტესტებზე „ბორჯღალოსანთა“ შორის არ უახსარებია...

„ტულონი“, სადაც მამუკასთან ერთად ლევან ჩილანავა და კონსტანტინე მიქაუტაძე თამაშობენ...

ოღნავ მოგვიანებით, ჩილანავასთან და მონაპეილელ მიხეილ ნარიაშვილთან ერთად „მიდი ოლიმპიკის“ გამოკითხვით...

მამუკა ახლა შევბუღდება მისი და სამშობლოში იმყოფება. მას „შეგარდენის“ საწვრთნელ ბაზაზე შეეხვებით...

ბარსელონა, „ნოუ კამპი“, პირთამდე საეხე სტადიონი, შესანიშნავი გარემო...

დღემდე ვერ ამხსნია. მეტოქის ერთ-ერთ წამყვან მოთამაშეს არბიტრმა წითელი ბარათი უჩვენა...

მოუდგენელია, მაგრამ „ტულონში“ ვერ დაამარცხა 14 კაცით მოთამაშე მეტოქე!

– „ნოუ კამპი“, იქაურმა აურამ როგორი შთაბეჭდილება დატოვა თქვენზე?

– შესანიშნავი სტადიონია. გასახდელიდან კიბებზე რომ ჩადიხარ, სანამ მოედანზე გახვალ, პატარა ეკლესიაა...

– ისე მონდომებით ლოცულობდა, როგორ ვთქვა, მეტოქის გამარჯვება გამიხარდამეთქი, მაგრამ, რადგან მოიგეს, ღმერთმა შეარგოს.

– მატჩის შემდეგ „მიდი ოლიმპიკმა“ თქვენი თამაში 7 ქულით შეაფასა. ეს ყველაზე დიდი შეფასება იყო ტულონელთა შორის...

– არ ვიცი, ამაზე რა ვთქვა. ქომაგს თავისი აზრი აქვს და ხშირად ობიექტურიც ფაქტი ერთია, გუნდმა ძალიან ცუდად ითამაშა...

– „ტულონი“ მწვრთნელმა, ბერნარ ლაპორტმა დატოვა. ახლა კლუბის პრეზიდენტი მურად ბურჯულაძე ახალი თანაკაცის ძიებაშია...

– რომ ვთქვა, განსაკუთრებული ტაქტიკური ხედვით გამოირჩევა სხვა მწვრთნელებისგან-მეთქი, არ იქნება სწორი. ერთი ვე იყო, რომ დისციპლინა ჰქონდა...

– სხვა მხრივ, აბა, რა გითხრათ. საფრანგეთის რაგბის ფედერაციის პრეზიდენტობა უნდა და მთელი წლის განმავლობაში საარჩევნო კამპანიით იყო დაკავებული...

– ფრანგულ პრესას თუ ვენდობთ, „ტულონის“ მწვრთნელობის კანდიდატები თითქმის ყოველდღე იცვლებიან. ახლა

ბურჯულაძე ინგლისის ნაკრების ყოფილ მწვრთნელთან, სტიუარტ ლანკასტერთან აწარმოებს მოლაპარაკებას...

– ვერაფერს ვეტივით. ბურჯულაძე არაორდინარული ადამიანია. დღეს შეიძლება ერთი გადაწყვეტილება მიიღოს, ხვალ – მისი საპირისპირო...

– ლანკასტერამდე „მონაპეილში“ თამაშისას თქვენი ყოფილი მწვრთნელის, ფაბიენ გალტიეს კანდიდატურაც სახელდებოდა...

– დიას, მასთანაც აწარმოებდა მოლაპარაკებას ბურჯულაძე. თითქოს შეთანხმებულიყო იყვნენ, მაგრამ...

– „ტულონის“ სათადარიგო გუნდში არის ქართველი შერკინების კვაჭი ბაღიანი ალხაზაშვილი...

– ბაღიანის მიმართ დიეგო ლომინესსაც კარგი დამოკიდებულება ჰქონდა. ის ძალიან კარგი, მშრომელი ბიჭია...

– სეზონის დასრულების შემდეგ, „მიდი ოლიმპიკის“ გამოკითხვით, თქვენ, მიხეილ ნარიაშვილი და ლევან ჩილანავა...

– ხუხუტად ვიცი, ამ გამოკითხვაში მადალი პროცენტით რატომ გაუწვრილდა ყველას. სულელი უნდა იყო...

– მიუხედავად ყველაფრისა, გამოკითხვაში კანდიდატებად დასახელებას ნამდვილად ვიმსახურებდით და ესეც არ არის პატარა საქმე...

ბარდაცვალა მამანტი ერასტის ძე ჯოლია

ბალტიისპირეთის ფრონტებზე. მონაწილეობდა სეკსტოპოლის დაცვაში.

1950-1977 წლებში მუშაობდა სახელმწიფო უშიშროების კომიტეტში სხვადასხვა ოპერატიულ თანამდებობებზე.

1962-1965 წლებში იყო ოჩამჩირის რაიონის უშიშროების განყოფილების უფროსი.

1965-1970 წლებში იყო ზუგდიდის რაიონის უშიშროების განყოფილების უფროსი.

1970-1977 წლებში მუშაობდა აფხაზეთის სახელმწიფო უშიშროების კომიტეტის კონტრდაზვერვის განყოფილების უფროსად.

1977-1993 წლებში იყო აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის სახელმწიფო საოლქო ინსპექციის უფროსი.

1993-1996 წლებში მუშაობდა საქართველოს სახელმწიფო უშიშროების სამსახურის აპარატის უფროს კონსულტანტად.

1996-1997 წლებში იყო საქართველოს უშიშროების სამსახურის სამხედრო კონტრდაზვერვის სამმართველოს უფროსის თანამშემწე.

მ. ჯოლია სპეციალური მივლინებებით იმყოფებოდა ავსტრიაში, საბერძნეთში, იტალიაში, თურქეთში და რუმინეთში.

დაჯილდოებული იყო ორი „წითელი ვარსკვლავის“, სამამულო ომის მეორე ხარისხის და „ღირსების“ ორდენებით. 30 სხვადასხვა სახის მედლით.

მეუღლე – ცაგო გოგბერიშვილთან ერთად შექმნა შესანიშნავი ქართული ოჯახი და სამშობლოს აღზარდა სამი ღირსეული შვილი: თამაზი, ლიანა და ოლეგე.

ბოლო დროს ბევრ რამეს აკეთებდა აფხაზებსა და ქართველებს შორის ნდობის ადგენისა და შერყების საქმეში.

დაჯილდოებული იყო მედლით: „სსრკ საპატიო ჩეკისტი“.

დაიბადა 1924 წელს, გალის რაიონის სოფელ შეშელეთში. 1950 წელს დაამთავრა სოხუმის პედაგოგიური ინსტიტუტი. 1942 წელს მამანტი ჯოლია მოხალისედ წავიდა დიდ სამამულო ომში...

გამოვიდა დიდი რუსი პუბლიცისტის, საქართველოში მე-19 საუკუნის თვალსაჩინო საზოგადოებრივი მოღვაწის ვასილ ველიჩკოს წიგნი „კავკასია“, რომელიც ადრე სრულად დაიბეჭდა ჩვენს გაზეთში.

ბარდაცვალა სახალხო მკურნალი, რომელმაც მოუპოვა ომი მკვარის ნაყოფისა და ფარმაცეუტის, მისი დაქირავან რომ სდილობდა.

ISSN 1987-8966 "ილორი" რედაქციის მისამართი: თბილისი, ბაქრაძის ქუჩა №6 სარკმ. №01018002930 234-32-95 მთავარი რედაქტორი: როლანდ ჯალალანია ბაზეთის მენეჯერი: 599-34-37-27